

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi“:
ar piesūtišanu:
 par Ls
 gadu . . . . . 22,—
 1/2 gadu . . . . . 12,—
 3 mēn. . . . . 6,—
 1 „ . . . . . 2,—
 Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem 13

bez piesūtišanas:
 (saprēmt ekspedīcijā)
 par Ls
 gadu . . . . . 18,—
 1/2 gadu . . . . . 10,—
 3 mēn. . . . . 5,—
 1 „ 1,70
 Par atsevišķu numuru 10

Latvijas valdības
 iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
 Rīgā, pili 2. ist. Tālrunis 20032
 Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
 svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:
 Rīgā, pili 1. ist. Tālrunis 20031
 Atvērts no pulksten 9—3

Studējumu maksa:
 a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindiņām . . . . . Ls 4,—
 par katru tālāku rindiņu . . . . . „—15
 b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindiņu . . . . . „—20
 c) no privātiem par katru viensl. rindiņu (par obligāt. sludin.) . . . . . „—25
 d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas . . . . . „—80

Miris Latvijas ilggadējais goda konsuls Berlinē

Georgs Kaisers

Ārlietu ministrija

Rīkojums par zāļu izsniegšanu valsts darbiniekiem, kara invalīdiem un viņu ģimenes locekļiem.
 Iekšlietu min. lēmums par likvidācijas komisijas iecelšanu Oktes - Garlenes dziedāšanas biedrībai.
 Iekšlietu min. lēmums par Poļu lauksaimniecības biedrības Latvijā likvidācijas atcelšanu.
 Iekšlietu min. rīkojums par laikraksta „Rīts“ sodīšanu.
 Iekšlietu min. rīkojums par ieviešanas un izplatīšanas aizlieguma atcelšanu „Przewodnik Katolicki“ un „Rycerz Niepokalenej“.
 Izpildu noteikumi № 423 pie dzelzceļu likuma pantiem. (Pielikums.)

blankām bez Tautas labklājības ministrijas aptiekas arī visās aptiekās ar brīvas tirdzniecības tiesībām, kuŗas apņemas izsniegt zāles uz šī rīkojuma pamata.
 Aptiekām jānodod rabats no receptūras pilnas cenas: Rīgā, Liepājā un Daugavpilī — 20%, pārējās pilsētās — 15% un ārpus pilsētu administratīvām robežām — 10%.
 Šis rīkojums attiecas arī uz receptēm, kas parakstītas sabiedrisko darbu strādniekiem un to ģimenes locekļiem.
 Ar šo atcelts 1931. gada 18. marta Nr. 1416/ar rīkojums.
 Rīkojums spēkā ar š. g. 1. augustu.
 Rīgā, 1935. g. 1. jūlijā. № 4385/ar.
 Departamenta direktors
 Dr Aug. Pētersons.
 Valsts darbinieku ārstn. nod.
 vadītājs Dr Driķa.

Rīkojums.
 Pamatojoties uz noteikumu par kara stāvokli 17. panta a un b punktu, uzlieku laikrakstam „Rīts“ vienreizēju naudas sodu Ls 100,— par ziņu sniegšanu, kas nepareizi apgaismo draudzīgās kaimiņvalsts apstākļus.
 Rīgā, 1935. g. 9. jūlijā. 167849.
 Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
 Administratīvā departamenta direktors Anšmits.

Rīkojums.
 Pamatojoties uz preses likuma 18. pantu, atceļu rīkojumu par Polijā iznākošo periodisko izdevumu „Przewodnik Katolicki“ un Rycerz Niepokalenej“ ieviešanas un izplatīšanas aizliegumu, kas izsludināts „Valdības Vēstnesī“ 1934. g. 119. numurā.
 Rīgā, 1935. g. 9. jūlijā. 167851.
 Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
 Administratīvā departamenta direktors Anšmits.

516. lēmums.
 Pārgrozot savu š. g. 9. aprīļa 349. lēmumu par Oktes - Garlenes dziedāšanas biedrības likvidāciju („Valdības Vēstn.“ 1935. g. 86. num.), iecelu minētai biedrībai šādu likvidācijas komisiju: par likvidācijas komisijas priekšsēdētāju Pēteri Riekstiņu un par locekļiem Matīsu Štramdieri un Krišu Siliņu, ar sēdekli Vandzenes pagasta Oktes muižā. Likvidācija jāizved 3 mēnešu laikā.
 Rīgā, 1935. g. 8. jūlijā.
 Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš.
 Administratīvā departamenta direktors Anšmits.

521. lēmums.
 Atceļu savu š. g. 25. aprīļa 372. lēmumu par Poļu lauksaimniecības biedrības

Latvijā likvidāciju, kas izsludināts „Valdības Vēstnesī“ 1935. gada 97. numurā.
 Rīgā, 1935. g. 9. jūlijā.
 Iekšlietu ministra biedrs
 A. Bērziņš.
 Administratīvā departamenta direktors Anšmits.

Valdības iestāžu paziņojumi.
Izlabojums.
 „Vald. Vēstn.“ 1929. g. 139. numurā ievietotā Irlavas - Lestenes mel. sab. „Strauts“ Irlavas un Lestenes vec- un jaunsaimniecību novadgrāvju rakšanas darbu dalībnieku sarakstā 7. num. pēc kārtas, Lībartu I, N 159 F māju dalības maksa nodrukātā Ls 72 vietā jālasa Ls 164.
 tai pašā sarakstā 19. numurā pēc kārtas, Zemgaļu N 36 F māju dalības maksa nodrukātā Ls 164 vietā jālasa Ls 74.
 Daļas vadītāja vietā
 M. Šjachtovičs.
 Vec. sev. uzdevumu ierēdnis
 T. Erlachs.

Valdības rīkojumi un pavēles.
 Apstiprinu
 1935. g. 1. jūlijā.
 Tautas labklājības ministrs
 V. Rubulis.
Rīkojums
 par zāļu izsniegšanu valsts darbiniekiem, kara invalīdiem un viņu ģimenes locekļiem.
 Valsts darbinieki, kara invalīdi un viņu ģimenes locekļi var saņemt zāles pret valsts darbinieku un lauku iedzīvotāju ārstu parakstītiem receptēm uz viņu receptu

Paziņojums.

Zemkopības ministrijas Zemes ierīcības departamenta kultūrtechniskā daļa paziņo, ka „Vald. Vēstn.“ 1932. g. 121. num. izsludinātā Ceraukstes pag. meliorācijas sabiedrības „Ārdze“ novadgrāvju rakšanas darbu dalībnieku sarakstā ar num. pēc kārtas 3. un 4. uzrādītās Bauskas virsmežniecības un Lāčplēšu num. 17F māju daļības maksas, sakarā ar valsts meža robežas izmaiņu, grozītas un atvietotas ar sekojošām:

№№ pēc kārtas	Dalībnieka vārds un uzvārds	Dalībnieka īpašumu tiesību apzīmējums	Dalībniekam piederošo vai viņa lietošanā esošo māju nosaukums	Māju №№		Kādā pagastā atrodas mājas un pie kādas agrākās muižas piederēja	Darbu izmaksa pēc projekta, no kuŗas aprēķina dalībnieku balsu skaitu Ls	Dalībnieku balsu skaits, saskaņā ar mel. sab. statūtiem	Piezīmes
				pēc mērcniecības plāniem	pēc zemes grāmatu reģistra				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
3.	Bauskas virsmežniecība	—	Valsts mežs	—	—	Ceraukstes pagastā	2387,—	23	
4.	Jānis Birznieks	Ieguvējs	Lāčplēši	17F	—	Ceraukstes pagastā Ārdzes muižas	367,—	3	

Rīgā, 1935. g. 8. jūlijā.

Zemes ierīcības departamenta kultūrtechniskās daļas vadītāja v. i. M. Šjachtovičs.
 Vec. sev. uzdev. ierēdnis T. Erlachs.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Izpildu noteikumi № 423 pie dzelzceļu likuma pantiem.

Pie 6. panta.

Pasažieņu, bagāžas, ekspressūtījumu, kā arī preču pārvadāšanas pārtraukumu izsludināšana.

Pasažieņu, bagāžas, ekspressūtījumu, kā arī preču pārvadāšanas pārtraukumu gadījumi Dzelzceļu virsvaldei jāizziņo vispārējai ievērošanai, izņemot stacijās, redzamās un publikai pieejamās vietās attiecīgus sludinājumus. Ja pārtraukuma ilgums paredzams uz vairāk kā vienu diennakti (24 stundām), tad Dzelzceļu virsvalde par to izsludina arī „Valdības Vēstnesī” un vienā no vairāk izplatītiem vietējiem laikrakstiem.

Pie 7. panta.

Aprēķinot pasažieņu braukuma, bagāžas, ekspressūtījumu un preču veduma maksas, piemērojamas „Valdības Vēstneša” 1924. gada 119. numurā un „Dzelzceļu virsvaldes rīkojumu krājuma” 20., 21., 22. un 23. numurā publicētam rīkojumam № 156 pievienotās attālumu tabulas, kuņas grozītas, izlabotas un papildinātas ar vēlākiem rīkojumiem, un satiksmes ministra atsevišķie rīkojumi par tarifa attālumiem.

Lietojot minētās attālumu tabulas, ievērojams sekojošais:

I. Tabulās uzrādītie attālumi piemērojami visiem pasažieņu, bagāžas, ekspressūtījumu un preču pārvadājumiem.

II. Uzstādot attālumus pār Rīgas mezglu, attālumi saskaitāmi:

- virzienā uz stacijām pāri Daugavai — no un līdz Rīgas pasažieņu stacijai;
- virzienā no Jelgavas-Torņakalna līnijas uz Zasuļauka-Tukuma un Zasuļauka-Bolderājas līnijām vai otrādi — no un līdz Torņakalnam;
- virzienā no Tukuma-Zasuļauka līnijas uz Zasuļauka-Bolderājas līniju vai otrādi — no un līdz Zasuļaukam;
- virzienā no Ieriķu-Čiekurkalna līnijas uz Zemitānu-Limbažu līniju vai otrādi — no un līdz Zemitāniem;
- virzienā no Pļaviņu-Šķirotavas līnijas uz visām līnijām vai otrādi — no un līdz Rīgas pasažieņu stacijai.

III. Uzstādot attālumus pār Daugavpils mezglu, attālumi saskaitāmi:

- pasažieņu, bagāžas, ekspressūtījumu un lielā ātruma preču sūtījumu pārvadājumiem — no un līdz Daugavpils I pasažieņu stacijai;
- lielā ātruma preču pusvagonu un vagonu sūtījumiem, kā arī visiem parastā ātruma preču sūtījumiem;
  - virzienā no K plat. līnijām uz K platuma līnijām — no un līdz Daugavpils I preču stacijai;
  - virzienā no K pl. līnijām uz N platuma līnijām vai otrādi — no un līdz Daugavpils II preču stacijai.

IV. Uzstādot attālumus pār Liepājas mezglu, attālumi saskaitāmi:

- pasažieņu, bagāžas, ekspressūtījumu un lielā ātruma preču pārvadājumiem — no un līdz Liepājas pasažieņu stacijai;
- parastā ātruma preču sūtījumiem;
  - virzienā no K plat. līnijas uz N plat. līniju vai otrādi — no un līdz Liepājas preču stacijai;
  - virzienā no K un N pl. līnijām uz P platuma līnijām vai otrādi, tāpat arī no viena P plat. ceļa uz otru tāda paša plat. ceļu — no un līdz Liepājas pasažieņu stacijai.

V. Uzstādot attālumu pār Glūdas mezglu virzienā no K pl. līnijas uz N platuma līniju vai otrādi, attālumi saskaitāmi:

- pasažieņu, bagāžas un ekspressūtījumu pārvadājumiem — no un līdz Glūdas stacijai;
- preču sūtījumiem no un līdz Jelgavas stacijai.

VI. Ja pasažieris vai sūtītājs pieprasa citu garāku ceļa virzienu, nekā augstāk uzrādīts, tad, ja pārvadāšana šādā garākā virzienā ir iespējama, attālums nosakāms pieprasītā virzienā. Par pieprasītu ceļa virzienu uzskatāma arī nosūtītāja preču zīmē uzrādītā stacija, kuņā viņš vēlas, lai sūtījumu pārkrautu vai pārceļtu vagonu uz cita platuma asimi, vai arī lai nokārtotu muitas formalitātes.

Nosacīto attālumu gala iznākums, ja tas beidzas ar nepilniem kilometriem, visos gadījumos noapaļojams uz augšu līdz pilniem kilometriem.

Pie 12. panta.

Noteikumi Latvijas valsts dzelzceļu ceļojumu un transporta birojiem un transporta kantoņiem.

1. §. Saskaņā ar Dzelzceļu likuma 12. pantu, valsts dzelzceļiem ir tiesība ierīkot ceļojumu un transporta birojus, kā arī transporta kantoņus, kuņi darbojas uz šo noteikumu pamata.

2. §. Ceļojumu un transporta biroji var izdarīt šādas operācijas:

- pasažieņu braucamo biļešu, sēd- un guļamvietu karšu, kā arī paātrināto vilcienu piemaksas biļešu iepriekšējo pārdošanu, braukšanai pa iekšzemes un ārzemju dzelzceļiem, pa ūdens, gaisa un zemes ceļiem, kā arī jauktās satiksmēs;
- sazināties ar ārzemju dzelzceļiem un ceļojumu birojiem, izgādāt tarifu pazeminājumus grupu braucējiem, ekskursantiem un tūristiem visādās satiksmēs;
- pārdot akreditīv- un paušalgrāmatīņas ceļojumiem pa ārzemēm, kā arī pieņemt iemaksas uz pasūtītām istabām un uzturu ārzemju viesnīcās un pansijās;
- apgādāt vizas ārzemju pasēm;
- bagāžas, ekspressūtījumu, kā arī lielā un parastā ātruma preču pieņemšanu nosūtīšanai un pienākušo izdošanu saņēmējiem visās, kā dzelzceļu, tā arī ūdens, gaisa un zemes ceļu iekš- un ārzemju satiksmēs;
- preču, bagāžas un rokas bagāžas pārvadāšanu ar saviem satiksmes līdzekļiem dzelzceļu mezglos no vienas stacijas uz otru, kā arī no ceļojumu un transporta biroja uz staciju un otrādi;
- bagāžas, ekspressūtījumu un preču apdrošināšanu pārvadāšanas un uzglabāšanas laikā Dzelzceļu virsvaldes noteiktās apdrošināšanas biedrībās;
- visas pēcmaksu operācijas;
- rokas bagāžas, bagāžas, ekspressūtījumu un preču uzglabāšanu;
- bagāžas, ekspressūtījumu un preču iesaiņošanu un plombēšanu;
- pienākušo bagāžas, ekspressūtījumu un preču piegādāšanu saņēmējiem, vai pēc sūtījuma rīkošana aizrādījumiem arī citām personām, iekasējot no tām kā dzelzceļiem pienākušos maksājumus, tā arī maksājumus pēc uzdevuma devēja aizrādījumiem;
- pienākušo preču piegādāšanu saņēmējiem, sadalot sūtījumu starp atsevišķiem saņēmējiem pēc uzdevuma devēja rakstiskiem pieteikumiem, arī ar noteikumu iekasēt no katra saņēmēja tādas summas, kādas uzrāda uzdevuma devējs;
- pēc uzdevuma devēju pieteikumiem (sk. burtus k un l) iekasēto naudas summu izsūtīšanu ar pārveidumiem pa pastu vai caur kredītu iestādēm;
- tekošu rēķinu atklāšanu preču īpašniekiem;
- bagāžas, ekspressūtījumu un preču nomuītošanu un citu muitas, akcīzes un policijas formālītāšu nokārtošanu pie ie- un izvedamiem sūtījumiem, kuņi pienākuši vai izvedami uz ārzemēm;
- pieņemt pasūtījumus uz laivu un auto braucieniem pa Latvijas upēm, ezeriem un zemes ceļiem.

3. §. Ceļojumu un transporta biroji, skatoties pēc vajadzības, izdara visas 2. § minētās operācijas, vai tikai dažas.

Dzelzceļu virsvalde izsludina „Valdības Vēstnesī”, kādas operācijas katrs atsevišķs ceļojumu un transporta birojs izdara.

4. §. Kārtību, kādā darbojas ceļojumu un transporta biroji, un šo biroju atbildību pret preču īpašniekiem noteic nevien šie noteikumi, bet arī pastāvošie likumi, attiecīgā satiksmē noslēgtās konvencijas un līgumi, valdības un Dzelzceļu virsvaldes izdotie noteikumi, kā arī ceļojumu un transporta biroju instrukcijas.

5. §. Ceļojumu un transporta birojiem ir tiesība atmaksāt naudu pasažieņiem par attiecīgā biroja iepriekš pirktām, bet vēl neizlietotām biļetēm (braukšanai parastos, paātrinātos vilcienos, guļamvagonos u. t. t.), ņemot šādos gadījumos atsevišķu komisiju 10% apmērā no maksas par braukumu pa Latvijas dzelzceļu daļu, bet pārējo dzelzceļu daļu — tādā apmērā, kāds paredzēts Dzelzceļu virsvaldes ar attiecīgiem ceļojumu birojiem vai sabiedrībām noslēgtos līgumos. Šādas atmaksas prasības ievērojamas tikai tad, ja tās iesniegtas birojiem pirms biļetes derīguma laika izbeigšanās.

6. §. Nosūtāmo uz ceļojumu un transporta biroju preču, ekspressūtījumu un bagāžas pārvadāšanas dokumentos jāuzrāda, kā gala stacija, attiecīgs ceļojumu un transporta birojs. Ceļa virziena uzrādīšanas iedalē šādos dokumentos saistoši jāieraksta tā līnijas gala stacija, caur kuņu ceļojumu un transporta birojs saņem pienākušos pa dzelzceļiem preces, ekspressūtījumus vai bagāžu.

7. §. Bagāžas, ekspressūtījumu un preču pieņemšana un izdošana notiek ne tikai ceļojumu un transporta biroja telpās, bet arī tās personas dzīvoklī, noliktavā vai veikalā, kuņā paziņojusi savu vēlēšanos nosūtīt vai saņemt bagāžu, ekspressūtījumus vai precī ar ceļojumu un transporta biroja starpniecību.

8. §. Preču sūtījumus, kas, saskaņā ar Valsts dzelzceļu preču tarifa I daļas 30. §, iekraujami vagonos un izkraujami no tiem ar preču īpašnieku līdzekļiem, transporta biroji piegādā tikai pēc iepriekšējas vienošanās ar preču īpašnieku. Tādēļ šādus sūtījumus, par kuņiem ar preču īpašnieku nav notikusi iepriekšēja vienošanās par preču piegādi līdz stacijai vai no tās, var pieņemt pārvadāšanai tikai pa dzelzceļu no izsūtīšanas stacijas un līdz attiecīgai dzelzceļu gala stacijai, bet ne līdz transporta birojam vai no tā.

9. §. Ceļojumu un transporta birojiem ir tiesība atteikties no tādu priekšmetu piegādāšanas, kuņu pārvietošanai vajadzīgi speciāli līdzekļi, kādu birojam nav. Tāpat birojam tiesība atteikties no ugunsnedrošu un sprāgstozu vielu pārvietošanas.

10. §. Ja preču īpašnieks, saņemot precī, ekspressūtījumu vai bagāžu, ceļojumu un transporta biroja iesniedz pie saņemšanas pretenziju — attiecībā uz saņemamo precī, ekspressūtījumu vai bagāžu, vai izsaka nemieru par dzelzceļu stacijās sastādītiem aktiem, tad ceļojumu un transporta biroja vadītājs vai viņa pilnvarots biroja darbinieks sastāda aktu preču īpašnieka, viena biroja darbinieka un divu liecinieku klātbūtnē. Ja preču īpašnieks iesniedz pretenziju tad, kad ceļojumu un transporta birojs pievedis viņa mpreci, ekspressūtījumu vai bagāžu jau mājā, vai novedis uz saņēmēja noliktavu vai veikalu, tad prece atvedama atpakaļ uz ceļojumu un transporta biroju. Preču īpašnieks šādos gadījumos uzaicināms ierasties ceļojumu un transporta biroja akta sastādīšanai augstāk minētā kārtībā, tomēr viņas neierašanās akta sastādīšanu neaiztur.

11. §. Ceļojumu un transporta biroji saņem un nodod bagāžu, ekspressūtījumus un preces līnijas stacijās uz pārņemšanas sarakstu pamata. Tādā pašā kārtībā līnijas stacijas nodod bagāžu, ekspressūtījumus un preces ceļojumu un transporta birojiem arī tad, kad tās adresētas līnijas stacijai, bet ceļojumu un transporta biroji šīs preces pieprasa izdošanai saņēmējiem.

12. §. Ja līnijas stacija nav slēgta preču ievēšanai, tad tai no ceļojumu un transporta biroja jāpieņem visas piesūtītās preces. Preces, kuņas pienākušas līnijas stacijās nodošanai ceļojumu un transporta birojiem, pēdējiem jāpieņem zemāk (13. §) uzrādītā laikā.

Gadījumā, ja preču pieplūduma dēļ vai tādēļ, ka saņēmēji tās gausi pieņem, Dzelzceļu virsvalde ceļojumu un transporta biroju preču pieņemšanai slēgtu, tad ceļojumu un transporta birojam adresētās preces uzglabājamas līnijas stacijā vai citā vietā, pēc Dzelzceļu virsvaldes aizrādījuma.

Attiecībā uz preču pieņemšanu nosūtīšanai pa dzel-, ūdens vai citiem ceļiem ceļojumu un transporta birojiem ir saistoši visi spēkā esošie aizliegumi un aprobežojumi. Preces, kuņas ceļojumu un transporta biroji pieņēmuši pārvadāšanai pa dzelzceļiem pirms paziņojuma saņemšanas par pārvadāšanas aizliegumu vai aprobežojumu, līnijas stacijai jāpieņem bez ierunas un pieņemtās preces uzskatāmas kā tādas, kuņas aizlieguma rīkojums sasniedzis ceļā.

13. §. Lielā un parastā ātruma preču pieņemšanai no līnijas stacijām un to nodošanai pēdējam kā maksimālais termiņš ir noteikta viena diennakts, neieskaitot tani svētdienas un tās svīnāmās dienas, kad ceļojumu un transporta biroji un stacijas ir slēgti.

14. §. Veduma maksas un citus dzelzceļiem pienākušos maksājumus aprēķinot, ceļojumu un transporta biroji piemēro pastāvošos pārvadāšanas noteikumus, tarifus, taksas un likmes.

Piezīme. Par līnijas stacijām adresēto preču uzglabāšanu, kuņas vēlāk uz saņēmēju vēlēšanos nodod ceļojumu un transporta birojiem, maksa ņemama uz vispārēju noteikumu pamata. Par ceļojumu un transporta birojiem adresētām precēm maksa par uzglabāšanu līnijas stacijās nav ņemama.

15. §. Par visām ceļojumu un transporta biroju pārdotām pasažieņu biļetēm, vietu kartēm, ekskursantu un citiem braukšanas dokumentiem Dzelzceļu virsvalde izmaksā tiem komisiju 5% apmērā no maksas par braukumu pa Latvijas dzelzceļu daļu, bet pa pārējo dzelzceļu daļu — tādā apmērā, kāds paredzēts Dzelzceļu virsvaldes ar attiecīgiem ceļojumu birojiem vai sabiedrībām noslēgtos līgumos. Par visām citām ceļojumu un transporta biroju izdarītām operācijām (2. §), neatkarīgi no 14. § minētiem maksājumiem, ceļojumu un transporta biroji ņem sev par labu īpašas maksas, kuņas nedrīkst pārsniegt Dzelzceļu virsvaldes apstiprinātās maksimālās normas.

16. §. Par bagāžas, ekspressūtījumu un preču piegādāšanu noteikto maksimālo maksu, ceļojumu un transporta biroju vadītājiem atļauts, saziņā ar Finanču direkciju, pazemināt līdz biroja tiešo izdevumu apmēriem.

17. §. Par bagāžas, ekspressūtījumu un preču uzglabāšanu ceļojumu un transporta biroju noliktavās ņemama ne augstāka maksa, kāda noteikta dzelzceļu tarīfos.

18. §. Ceļojumu un transporta biroju ekspluatācijas izdevumi sedzami ar viņu ieņēmumiem un attaisnojami ar dokumentiem, rēķiniem un kvītīm.

19. §. Atļauto ceļojumu un transporta biroju tekošo rēķinu (§ 2. p. n.) nodrošināšanai biroju vadītāji, neizprasot Dzelzceļu virsvaldes atļauju, var pieņemt valsts vai valsts garantētus vērtspapirus pēc Finanču ministrijas noteiktā kursa un Latvijas bankas vai arī citāda veida Dzelzceļu virsvaldes noteiktas garantijas. Pēdējās, kā arī iesniegtie vērtspapīri virs Ls 5000,— iesūtāmi Dzelzceļu virsvaldei uzglabāšanai.

20. §. Par ceļojumu un transporta biroja uzdevuma devējiem atvēlētiem kredītiem, biroji ņem no kredīta lietātājiem par katru kredīta pusmēnesi, izejot no rakstiskas vienošanās ar klientiem, līdz 8% gadā.

21. §. Ceļojumu un transporta biroji, kā administratīvā, tā arī saimnieciskā ziņā, padoti tieši Dzelzceļu virsvaldes finanču direkcijai, un šo biroju darbiniekiem piemērojami tie paši noteikumi par darba laiku kā pārējiem līnijas darbiniekiem.

22. §. Dzelzceļu virsvaldei ir tiesība uzdot ceļojumu un transporta birojiem arī muitas, aģentūras pienākumus, kuņas izpildot tiem jāievēro noteikumi par muitas aģentūrām.

23. §. Ceļojumu un transporta biroja pārzināšanu Dzelzceļu virsvalde uztic biroja vadītājam. Pēdējais nes personīgu un materiālu atbildību kā administratīvā, tā arī juridiskā ziņā par visas darbības pareizu gaitu un visiem zaudējumiem, kādi celtos valstij vai uzdevuma devējiem viņa vainas dēļ.

24. §. Izpildot savus pienākumus klientu apkalpošanā, ceļojumu un transporta birojam jāaizstāv viņu intereses un pēc iespējas jādod pēdējiem izejas un paskaidrojumi attiecībā uz pastāvošiem pārvadāšanas noteikumiem, dzelzceļu un muitas tarīfu, kā arī to piemērošanas nosacījumiem u. t. t.

25. §. Dzelzeļu virsvaldei ir tiesība izsniegt ceļojumu un transporta biroju darbiniekiem, kā arī tiem Dzelzeļu virsvaldes darbiniekiem, kuŗu darbība tieši saistīta ar ceļojumu un transporta biroju, virs noteiktās algas vēl īpašu atlīdzību budžetā paredzētos apmēros.

26. §. Norēķinus ceļojumu un transporta biroji ved saskaņā ar Dzelzeļu virsvaldes izdotiem noteikumiem, instrukcijām un aizrādījumiem.

27. §. Sikākus nosacījumus par ceļojumu un transporta biroju darbību un darba iekārtu pārdz Dzelzeļu virsvaldes izdotā instrukcija.

28. §. Bez dzelzeļu ceļojumu un transporta birojiem dzelzeļiem ir tiesība ierīkot arī preču transporta katorus, kuŗus atveŗ apdzīvotās vietās, kas atrodas ārpus dzelzeļu staciju robežām. Šādi transporta katorji izdara tikai dažas no 1. § minētām operācijām (piem., no e līdz n punktam ieskait.) un par saviem pakalpojumiem nekādu speciālu atlīdzību (komisiju) neņem. Par transporta katorju izdarītām operācijām iekasētos maksājumus ieskaita dzelzeļu ieņēmumos, kādēļ arī visi šo transporta katorju ekspluatācijas izdevumi sedzami no Ekspluatācijas direkcijas kārtējo izdevumu kredītiem.

29. §. Par 28. § minētā transporta katorja pārzini, pēc vajadzības, nozīmē darbinieku ar stacijas priekšnieka, stacijas priekšnieka palīga, stacijas aģenta vai pieturas punkta, ar visām komercoperācijām, pārzina algas kategoriju, atstājot viņam tās pašas tiesības, kādas tam piešķir viņa pamata amats, kā attiecībā uz dienesta apģērbu, tā arī dzelzeļa dzīvokli u. t. t. Arī pārējie šo katorju darbinieki, ja tādi būtu vajadzīgi, nozīmējami uz vispārējo noteikumu pamata, tāpat kā staciju darbinieki.

Transporta katorja pārzināšanu Dzelzeļu virsvalde, ievērojot lietderību, var uzdot arī tās dzelzeļu stacijas priekšniekam, caur kuŗu transporta katoris izdara preču pieņemšanas un izdošanas operācijas. Tādos gadījumos, ja darba apstākļi to prasa, stacijas priekšnieks transporta katorja operāciju veikšanai var piesaistīt arī pārējos savas stacijas darbiniekus, kā — stacijas priekšnieka palīgu, stacijas aģentu un citus.

30. §. Visu atbildību par iepriekš minēto transporta katorju darbību (28. un 29. §.) nes tās stacijas priekšnieks, kuŗa pārzinā šāds katoris nodots, vai arī patstāvīgs katorja pārzinis, ja tāds būtu iecelts.

31. §. Visu 28. § aprādīto transporta katorju darbību vada un pārrauga Dzelzeļu virsvaldes ekspluatācijas direkcija, un šo katorju darbiniekiem piemērojami tie paši noteikumi par darba laiku, kā pārējiem līnijas darbiniekiem.

Pie 16. panta.

Komercaktu sastādīšana.

1. §.

Komercakts ir dokuments, ar kuŗu apliecina:

a) bagāžas, rokas bagāžas, preču vai ekspressūtījumu zādzības gadījumus; iesaiņojuma vai iesaiņojuma satura resp. preču bojājumus; gabalu skaita vai svara iztrūkumus; iesaiņojumā atrodošos preču iztrūkumus un nepietiekošu iesaiņojumu. Tāpat ar komercaktu apliecina sabojātu vai mazvērtīgu preču, bagāžas, arī piena un laikrakstu, rokas bagāžas, ekspressūtījumu vai bezdokumentu preču un atrastu priekšmetu iznīcināšanu vai nebojātu nodošanu policijas un citu valdības iestāžu rīcībā; muitas plombu iztrūkumu vai nekārtīgu stāvokli, kā vagoniem, tā atsevišķiem preču, bagāžas vai ekspressūtījumu gabaliem ar nenomuitotām precēm un visas pārējās, saistītās ar bagāžas, preču vai ekspressūtījumu pārvadāšanu un uzglabāšanu, komerciālās nepareizības, kuŗas varētu dot iemeslu preču, bagāžas u. t. t. īpašniekiem prasīt no dzelzeļiem atlīdzību par nodarītiem viņiem zaudējumiem un

b) preču nosaukuma nesaskaņas ar pārvadāšanas dokumentiem vai pareizo preces nosaukumu, kad tāds pārvadāšanas dokumentos uzrādīts nepilnīgi resp. nesaskaņoši ar preču nomenklātūru un klasifikāciju; lieku vai bezdokumentu preču u. t. t. atrašanu; nepareizu vai nekārtīgu preču iekraušānu platformās un vagonos vai to nepareizu un nepietiekošu nostiprināšanu platformās; saņēmeņa līdzekļiem izkraujamo krāvu vai priekšmetu izkraušānu gala stacijā ar stacijas līdzekļiem un dzelzeļiem, sakarā ar šo darbu, cēlušos izdevumus; preču pārkraušānu mezglu stacijās ar dzelzeļu līdzekļiem tajos gadījumos, kad saskaņā ar preču tarifu precī vajadzēja pārkraut preces īpašniekam ar saviem līdzekļiem un dzelzeļiem, sakarā ar šo darbu, cēlušos faktiskos izdevumus; nepietiekoša iesaiņojuma izlabošanu dzelzeļa līdzekļiem un dzelzeļiem, sakarā ar šo darbu, cēlušos izdevumus; pārkraujamās kravas neietilpšanu vienā vagonā; kravas nostiprināšanas materiālu izlietošanu no dzelzeļu krājumiem tajos gadījumos, kad nosūtītājs pārkraujamam sūtījumam šādus materiālus nav pievienojis vai pievienojis tos nepietiekošā daudzumā un, reizē ar to, izlieto no dzelzeļu krājumiem materiālu vērtību; lieku preces svaru vai pārsvaru virs vagona celstspējas un visas pārējās, saistītās ar preču, bagāžas u. t. t. pārvadāšanu un uzglabāšanu nepareizības, kuŗas novērot dzelzeļiem pienākas atlīdzība par patērēto darba spēku un izlietotiem materiāliem vai kuŗas atklājot dzelzeļiem ir tiesības, saskaņā ar pastāvošiem tarifiem, ņemt no preču īpašniekiem soda naudas un citus papildu maksājumus.

Šā paragrafa punktā a minētos gadījumos akti sastādāmi uz veidlapām pēc šē pievienotā parauga № 1, bet punktā b minētos gadījumos — uz veidlapām pēc šē pievienotā parauga № 2.

Piezīme: Ja gabalu skaita vai svara iztrūkums, iesaiņojuma vai preces bojājums atrasts tādai kravai, kuŗu nosūtītājs iekrāvis ar saviem līdzekļiem, neprasot ar ierakstījumu preču zīmē, lai dzelzeļš pārbauda iekrautās kravas svaru un gabalu skaitu, tad akts par atrasto sastādāms pēc šē pievienotā parauga № 2.

2. §.

Gadījumi, par kuŗiem komercakti nav jā sastādā.

Komercakti nav jā sastādā:

- par preču pārkraušānu no viena vagona otrā, neatkarīgi no preču nosūtītāja, tehnisku iemeslu dēļ un, reizē ar to, par patērēto darba spēku;
- par nepieprasītu preču, bagāžas, rokas bagāžas vai ekspressūtījumu apskatīšanu pirms pārsūtīšanas uz izūtrupēšanas vietām, kā arī par to novērtēšanu pirms izūtrupēšanas;
- par preču, bagāžas vai ekspressūtījumu, kopā ar pārvadāšanas dokumentiem, aizvešanu gaŗām gala stacijai vai nosūtīšanu kopā ar dokumentiem nepareizā virzienā;
- par preču apskatīšanu un novērtēšanu drošības naudas noteikšanai, izdodot tās īpašniekam duplikāta nozaudēšanas gadījumā;
- par nepieprasītas rokas bagāžas atsaiņošanu un apskatīšanu pirms nodošanas vispārējā glabātuvē un
- par pārvadāšanas dokumentu vai to pielikumu nozaudēšanu un iztrūkumu.

Visos šādos gadījumos akti jā sastādā uz veidlapām pēc šē pievienotā parauga № 3.

Piezīme. Šajā paragrafā minētos gadījumos akti sastādāmi uz veidlapām pēc parauga № 3 tikai tad, kad preces, bagāžu vai ekspressūtījumus pārkraujot, apskatot, pienākot tām nepareizā virzienā u. t. t. nav konstatēti preču, bagāžas vai ekspressūtījumu iztrūkumi, preču vai to iesaiņojuma bojājumi, svara nesaskaņas ar pārvadāšanas dokumentiem vai nepareizi preču nosaukums; — pretējā gadījumā sastādāmi komercakti uz veidlapām pēc parauga № 1 vai 2.

3. §.

Komercaktu sastādīšana.

1) Komercaktu oriģināli, paraugs № 1 un 2, kā arī 2. § minēto aktu oriģināli, paraugs № 3, jā raksta ar tinti vai tintes zīmuli, bet to noraksti, skatoties pēc vajadzības, ar kopējamā papīra palīdzību.

2) Komercakts obligātoriski jā sastādā tajā pašā dienā, kuŗā precēm, bagāžai vai ekspressūtījumam atrasti šās instrukcijas 1. § pievestie iztrūkumi, bojājumi vai citas nepareizības.

Akta sastādīšanas mēnesim un dienai jā sakrīt:

- ceļa starpstacijās ar to mēneša dienu, kad vagonam noņemtas plombes, ekspressūtījumi, preces vai bagāža pārkrautas vai pārbaudītas, un
- gala stacijās — ar to mēneša dienu, kad vagonam noņemtas plombes un preču zīmei uzlikts spiedogs par preču izkraušānu.

3) Par katru preču, bagāžas vai ekspressūtījumu, kuŗam konstatēta kāda šās instrukcijas 1. § uzskaitītā nepareizība, jā sastādā atsevišķs komercakts.

Sastādīt vienu komercaktu par vairākiem sūtījumiem stingri aizliegts. Par vienā vagonā atrastām nekārtībām vai nepareizībām, kuŗas attiecas uz vairāku sūtījumu precēm, bagāžu vai ekspressūtījumiem, komercakts jā sastādā par katru sūtījumu atsevišķi, bet noņemtas vagonam plombes un citi pielikumi jā pievieno vienam no šiem aktiem, atzīmējot pārējos, ka plombes, vagonu lapa un citi pielikumi pievienoti aktam № tādām un tādām.

4) Stacijas priekšniekam jā rūpējas, lai stacijā pastāvīgi atrastos vajadzīgais daudzums kā komercaktu veidlapu, paraugs № 1 un 2, tā arī aktu veidlapu paraugs № 3.

Ar katra gada 1. janvāri stacijas iesāk savu komercaktu numerāciju, katram paraugam, ar № 1 un turpina aktu sastādīšanu šās numerācijas kārtībā visu gadu.

4. §.

Personas, kuŗas piedalās aktu sastādīšanā.

Komercaktu sastādīšanā jā piedalās:

- stacijas priekšniekam vai viņa vietas izpildītājam;
- pagalmu vai preču noliktavu pārzinim stacijās, kuŗās tādi ir;
- bagāžas vai preču kasierim stacijās, kuŗās nav pagalmu vai noliktavu pārzini;
- svērējam vai transporta biroja pārzinim un uzņēmējam vai viņa pilnvarotam; pēdējiem, ja preču operācijas izdara transporta birojs, vai ja preču ie-, iz- vai pārkraušānas darbi izdoti uzņēmējam;
- bagāžas konduktoram vai virskonduktoram;
- diviem lieciniekiem, no kuŗiem vismaz viens nedrīkst piederēt pie dzelzeļu kalpotājiem.

Ja kādu nebūt iemeslu dēļ nav iespējams privātus lieciniekus uzaicināt, uzaicināmi kā liecinieki dzelzeļu kalpotāji. Komercaktos lieciniekiem jā paraksta pilns vārds un uzvārds, atzīmējot arī dzīves vietu, bet dzelzeļu kalpotājiem jā atzīmē arī ieņemamais uz dzelzeļiem amats;

- preces īpašniekam, ja viņš atrodas stacijā un vēlas ņemt dalību akta sastādīšanā;
- dzelzeļu policijas darbiniekam stacijās, kuŗās tādi ir.

Piezīme. Ja vilciena stāvēšanas laikā stacijai nebūtu iespējams aktu sastādīt un dot parakstīšanai punktā e minētiem darbiniekiem, tad stacijas dežurants un minētie darbinieki konstatētos trūkumus apliecina ar saviem parakstiem izdalīšanas sarakstā, vagona lapā vai vilciena pavadrakstā.

5. §.

Dzelzeļu darbiniekiem aizliegts piedalīties tādu aktu sastādīšanā, kuŗu sastādīšanu ierosina preču īpašnieki pirms preču nodošanas pārvadāšanai, vai pēc preču pieņemšanas no dzelzeļiem gala stacijās, vai arī pēc to izkraušānas privātās noliktavās, uz nomātiem zemes laukumiem un privātiem atzarojumiem, izņemot gadījumus, kad šādu aktu sastādīšana paredzēta pastāvošās konvencijās un instrukcijās.

6. §.

1) Sastādot komercaktu, tam nedrīkst pielaist lietas būtību neizsmeļošus un pilnīgi to neapgaismojošus izteicienus. Uz visiem akta ailēs minētiem jautājumiem dodamas sikas, noteiktas un lietas būtību izsmeļošas atbildes, izsargājoties atbildēs no nepilnībām vai pretrunām. Aktā drīkst ierakstīt tikai faktus, bet ne aizdomas.

Ja nosūtītājs preču zīmē ierakstījis atzīmi par preču nekārtīgu vai bojātu stāvokli, vai preču iesaiņojuma trūkumiem, tad, sastādot aktu, šīs atzīmes aktā jā ieraksta.

2) Visas nepieciešamās ziņas un dati ierakstāmi komercaktā ar sevišķu uzmanību, stingri novērtējot attēlojamās apstākļus un izvairoties no slēdzieniem par varbūtībām.

Aktā nedrīkst pielaist tādas nenozīmīgas izteicienus, kā: iesaiņojums nepietiekošs, prece bojāta u. t. l., bet ja iesaiņojums atzīts par nepietiekošu, tad aktā sīki jā apraksta kādu iemeslu dēļ; ja bojāta prece, tad jā apraksta bojājuma apmēri, vieta, daudzums, svars, iemesli u. t. t.

Aizrādīt aktā uz preču zādzību var tikai tad, kad ir skaidri, neapšaubāmi un neapstrīdami pierādījumi, kā piemēram, vagoniem norautas plombes, noliktavām uzlauztas durvis, ļaunprātīgi preču iesaiņojuma bojājumi, nozagto lietu atliekas, ieroči, ar kuŗu palīdzību izdarīta zādzība u. t. t.

3) Aktos, kuŗus sastāda par sagāztā, sabērtā vai salietā veidā pārvadājamās kravas svara iztrūkumiem vai lieku svaru, jā uzrāda: brutto svars, t. i. kravas svars kopā ar vagona taru, pārbaudītas vagona taras svars un kravas netto svars.

Ja pārvadāšanas dokumentos pārbaudītās vagona taras svars nebūtu uzrādīts, tad taras svars ņemams no vagona sijās (brusas).

Šini pēdējā gadījumā gala stacijai, ja tajā ir vagonu svāri, vagona tara jā pārbauda un jā konstatē kravas patiesais svars, uzrādot sastādāmā aktā, kā pārbaudīto vagona taru, tā arī taru no sijās.

4) Ja vagonā atrastas samirkušas vai sasalpinātas preces, tad, bez komercakta, jā sastādā arī tehniskais akts (sk. paraugu № 4).

Šādos gadījumos tehniskais akts sastādāms neatkarīgi no tā, vai vagoni atrasts nebojātā vai arī bojātā stāvoklī; pēdējā gadījumā aktā sīki jā apraksta visi vagona trūkumi, kuŗi bijuši par iemeslu preču samirkušānai vai sasalpināšanai un šo trūkumu cēloņi. Tehniskais akts jā pievieno komercaktam, atzīmējot pēdējā attiecīgā ailē tehniskā akta numuru, sastādīšanas dienu, mēnesi un gadu. Atrodot vagonā samirkušas vai sasalpinātas preces, komercaktā sīki jā apraksta, kuŗā vietā tās atradušās, t. i. pie vagona durvīm, zem lūkām, vagona vidū, zem vai virs citām vagonā atrodošām precēm u. t. t.

5) Kad preces bojājums vai iztrūkums atrasts ceļa starpstacijā, tad pēdējā sastādāmā komercaktā sīki un vispusīgi jā apraksta bojājuma vai iztrūkuma cēloņi un sekas to vairuma, svara, lieluma un īpašību ziņā. Akta noraksts jā pievieno pārvadāšanas dokumentiem. Aktā aprakstīto bojājumu vai iztrūkumu novērtēšana nauda jā izdara gala stacijai.

6) Ja preces iztrūkums vai bojājums atrasts gala stacijā, vai prece pienākusi gala stacijā pie ceļā sastādīta komercakta, tad gala stacijai, pieturoties pie šā paragrafa 8. punkta, jā noskaidro zaudējumi, noteicot to vērtību nauda. Ja precei ir tirgus vai biržas vērtība, ar kuŗas palīdzību var aprēķināt zaudējumus pēc iztrūkstošā preces vairuma, svara vai bojājumu apmēriem, tad zaudējumi ekspertīzes ceļā nav jā novērtē.

7) Kā preces, kuŗām nav noteiktas tirgus vai biržas vērtības uzskatāmi: dažādi ādas izstrādājumi, manufaktūras, galanterijas preces un citi līdzīgi priekšmeti, kuŗu vērtība atkarīga no to veidiem un sugām un kuŗus, šo iemeslu dēļ, pārdod par dažādām cenām, sākot no pašām zemākām līdz visaugstākām.

Kā preces, kuŗām ir tirgus vērtība, uzskatāmas: labība, sāls, olas, dzelzs u. t. l., tas ir preces, kuŗām pie vienāda veida un laika ir noteikta zināma vērtība.

8) Preces iztrūkuma vai bojājuma novērtēšana nauda izdarāma, vai nu salīdzinot un pārbaudot tās ar rēķiniem un faktūrām, ja tādas uzrāda preces saņēmeji, vai arī ekspertīzes ceļā.

Saņēmeņa uzrādītais rēķins vai faktūra oriģinālā, vai arī stacijas priekšnieka un preču saņēmeņa parakstiem apstiprinātā norakstā, jā pievieno komercaktam, par ko pēdējā taisāma atzīme.

B. Atrastā sīks apraksts.

- Vai nav vagonam tādi bojājumi, kas varētu norādīt uz preču bojājuma vai pazušanas iemesliem
Techniskais akts sastādīts zem № ..... mēnešī dienā ..... g.
- Kādā stāvoklī atrastas plombes.
- Kādā stāvoklī izrādījušās vagonā iekrautās preces, it īpaši sabojātās vietas?
- Kas darīts, lai tālāku bojāšanos novērstu.
- Pielikumi:
a) Vagona lapa b) Plombes c) Nosūtītāja pie preču nosūtīšanas iesniegts ziņojums.
- Ekspertīzes atzinums par bojājumu apmēru un zaudējumiem, kuŗi cēlušies, kā arī par bojāšanas iemesliem:

Paraksti:

a) Stacijas priekšnieks:	e) Bagāžas konduktors vai izdalītājs:
b) Ierēdnis, kas pilnv. plombju noņemšanai:	f) Policijas ierēdnis:
c) Noliktavas pārzinis, uzraugs, svērējs:	g) Liecinieki (vārds, uzvārds, adrese):
d) Dzelzceļa ierēdnis (kuŗa plombes pie vagona atrastas):	h) Preču īpašnieks:
	i) Eksperts:

Paraugš Nr 2 pie 1. §.

S. M.
Latvijas dzelzceļu virsvalde
..... stacija.

AKTS Nr .....

193... g. .... mēneša ..... dienā, mēs apakšā parakstījušies apliecinām, ka iekraujot- izkraujot- pārkraujot- pārbaudot kravas — nosaukumu — gabalu skaitu — svaru — iesaiņojuma vai kravas nostiprinājuma stāvokli*) mūsu klātbūtnē parastā, ekspres, — vai lielā*) ātruma sūtījum (izsūtīšanas un ..... № ..... nosūtīt ..... mēneša ..... gala stacija) dienā ..... (nosūtītājs un saņēmējs) ..... pienākuš platformā vagonā № ....., ar celbspēju ..... ton., zem ..... stacijas plombēm, ar kontrolzīmēm ..... un sastāvošu no ..... (gabalu skaits, saietā, sabērtā vai sagāztā veidā, kravas nosaukums un svars) izrādījās sekojošais:

- Piezīme.** 1) Krava iekrauta-izkrauta ar nosūtītāja-stacijas*) līdzekļiem.
2) Nosūtītājs ar ierakstījumu preču zīmē kravas svaru, gabalu skaitu uzdevis*) — nav uzdevis noteikt dzelzceļam.
3) Neietilpstošā krava ..... svarā ..... kg (gabali vai partija) iekrauta vagonā № ..... un piesūtīta gala stacijai ..... pie papildu dokumentiem № ..... no .....
4) Pārsvars atkrauts un nosūtīts gala stacijai vagonā № ..... pie papildu dokumentiem № ..... no .....
5) Noskaidrošanai dota telegramma № ..... no .....
6*) Nevajadzīgais stripojams.
Pielikums ..... plombes, ... vagona lapa, ...

Paraksti:

1) Stacijas priekšnieks.....	4) Policijas ierēdnis.....
2) Pagalma pārzinis, svērējs.....	5) Liecinieki.....
3) .....Konduktors.....	
	6) Kravas īpašnieks:.....

Eksperta slēdziens: .....

Eksperts .....

Ser. F 332.

Paraugš Nr 3 pie 2. §.

S. M.
Latvijas valsts dzelzceļi
..... stacija.

AKTS Nr .....

19... g. .... mēneša ..... dienā, mēs apakšā parakstījušies, sastādījām šo aktu par to, ka ..... (seko sīks lietas būtības apraksts)

Stacijas priekšnieks
Pagalma pārzinis vai svērējs
Liecinieki

Ser. F 482.

S. M.
Latvijas dzelzceļi.

19... g. ....
..... stacija.

Techniskais akts Nr.....

1) Stacija vai kilometrs, kur noticis bojājums	
2) Kad bojājums noticis	
3) Temperatūra pēc Reomira	
4) Vilcienu № un kustības apzīmējums, kuŗā bojājums noticis	
5) Sviņiņu (plombju) apzīmējumi lādētiem vagoniem	
6) Stacija, datums un sūtījuma № vagonam ar dzīvniekiem	
7) Vagona №, šķira un dzelzceļa nosaukums	
8) Vagona bojājuma apraksts	
9) Preču svars vagonā	
10) Vagona tara	
11) Kur vagoni būvēti	
12) Kad un kur vagoni pēdējo reizi apskatīti	
13) Bojāto daļu materiāls, viņa īpašības un lūzuma vietas izskats	
14) Fabrikas nosaukums, kuŗā bojātās daļas izgatavotas	
15) Kādā vietā daļa bojāta	
16) Atzīmējumi par dzelzceļa-īpašnieka aģenta izsaukšanu dēļ piedalīšanās pie tehniskā akta sastādīšanas	
17) Bojājumu izcelšanās iemesli (bojāto daļu neizturība, sliktas īpašības, vecums vai nolaidīga apiešanās)	
18) Atzīmējums par bojāto daļu izlabošanu vai apmaiņošanu pret jaunām un šo darbu izmaksu.	

Ser. T 129.

Šinī aktā minētās daļas nosūtītas ceļam-īpašniekam apmaiņai pret jaunām.
Zem kvīts Nr ..... no 19... g. ....

Paraksti:

..... stacijas priekšnieks
Techniskie aģenti: ceļa nodevēja
ceļa pieņēmēja

Mašīnu direkcijas iecirkņa priekšnieka slēdziens: .....

Mašīnu direkcijas ..... iecirkņa priekšnieks

19... g. ....

Noteikumi par tehniskā akta sastādīšanu.

1. §. Techniskie akti sastādāmi visos zemāk minētos gadījumos, neatkarīgi no vispārējiem komerc- un citiem aktiem:

A. Svešu dzelzceļu vagoniem:

- kad pārlūzusi ass,
- kad riteņi nomukuši no ass,
- kad bojāti riteņi, apzīmējot izrādumu (izsūtumu) dziļumu un viņa izcelšanās iemeslu,
- kad bojāti čuguna riteņi,
- kad caur normālu dilšanu pārmērīgi nodiluši gultņi vai nenormāla tipa bremzes kluči,
- kad sapuvušas vagona koka daļas,
- kad satrunējis vagona jumts,
- kad durvju aizslēdzamie ierīki nav kārtībā.

B. Visiem vagoniem:

- visos gadījumos, kad caur vagona bojājumu maitājušās vai nozudušās preces,
  - visos gadījumos, kad saskaņā ar līguma noteikumiem par tiešu satiksmi šādu aktu sastādīšana nepieciešama.
2. §. Techniskos aktus sastāda to staciju priekšnieki, kuŗās vagona bojājumi uzieti. Pierobežas-apmaiņas stacijās šādus aktus sastāda techniskie aģenti.
3. §. Sastādītos techniskos aktus ES jeb TNT tāni pašā dienā iesūta savam attiecīgam TN. Pēdējam jāizskata cauri un ar savu slēdzienu 3 dienu laikā jāiesūta T.
4. §. Techniskie akti jāstādā 3 dienu laikā pēc vagonu bojājumu uziešanas. Pierobežas-apmaiņas stacijā akti sastādāmi tāni pašā dienā.
5. §. Akta sastādīšanas ES izsauc ar telegrammu vai telefonogrammu tuvākā remonta punkta pārzini (TD). Ja pēdējais personīgi nevar piedalīties akta sastādīšanā, tad komandē pilnvaroto vietnieku.
6. §. Neatkarīgi no augšā minētā, stacijas priekšniekiem visos pārējos jautājumos jārikojas saskaņā ar noteikumiem, kādi tamlīdzīgiem gadījumiem paredzēti.
7. §. Stacijām paredzētie noteikumi piemērojami arī pieturas punktiem.

Atsevišķas piezīmes:

Mēneša biļešu savstarpējai atšķirībai paredzamas šādas pazīmes:
 viena mēneša biļetei — viena vertikāla svītra,
 triju mēnešu „ — divas vertikālas svītras,
 četru „ — viena diagonāla svītra,
 sešu „ — divas diagonālas svītras,
 divpadsmit „ — divas diagonālas svītras un viena vertikāla svītra.

Minētās svītras uzspiežamas uz biļešu priekšpuses: II klases biļetēm — zilā un III klases biļetēm — sarkanā krāsā.

5. Augstāk minētās biļetes iekšzemes satiksmē, izņemot ceļojumu biroju kuponu biļetes un grupu braucienu biļetes, iespējamas uz šādu krāsu kartona vai papīra: I klases — tumšiilas, II klases — gaišdzeltenas un III klases — zaļas krāsas. Turpretim starptautisko satiksmju biļetes iespējamas uz šādu krāsu kartona vai papīra: I klases — gaišdzeltenas, II klases — zaļas un III klases — gaiši kafijbrūnpeiēkas (sepia) krāsas.

II. Pasažieru biļešu derīguma laiks.

Biļetes vienas reizes braucienam un returbiljetes „turp“ braucienam, izņemot ceļojumu biroju biļetes (kuponu biļetes), derīgas tikai uz to vilcienu, kurš uz biļetes apzīmēts, bet pārsēšanās gadījumos uz pirmo no mezgla (pārsēšanās) stacijas atējošo saskaņoto vilcienu.

Ceļojumu biroju biļetes (kuponu biļetes) derīgas bez vilciena apzīmējuma 60 dienu laikā no izdošanas dienas, pie kam derīguma laikā ietilpst arī biļetes izdošanas diena.

Pārējo veidu biļešu derīgumu laiku nosaka tarīfs.

Visu veidu biļešu, izņemot svētdienu, turp- un atpakaļbraucienu biļešu derīguma laiks izbeidzas to derīguma pēdējās dienas plkst. 24, bet ja plkst. 24 vilciens pēc saraksta atrodas uz posma, tad biļete uzskatāma par derīgu līdz pirmajai stacijai, kurā vilciens pienāk pēc plkst. 24.

Vilcienu novēiošanās gadījumā pasažierim ir tiesība turpināt braucienu līdz tai stacijai, līdz kurai biļete būtu bijusi derīga, ja vilciens ietu pēc saraksta.

Šis nosacījums attiecināms arī uz dzelzceļu brīvbiļetēm.

III. Ceļojumu biroju kuponu un grupu braucienu biļešu paraugi un šo biļešu lietošanas nosacījumi.

1. Ceļojumu biroju kuponu un grupu braucienu biļetes iespējamas uz šādu krāsu miksta papīra: I klases — gaišdzeltenas, II klases — zaļas un III klases — gaiši kafijbrūnpeiēkas (sepia) krāsas, bet ekskursantu kuponi uz baltas krāsas papīra pēc šādiem paraugiem:

1) Ceļojumu biroju kuponu biļetes paraugs:

a) priekšpusē:

„Celtrans“ Liepāja — Priekule rob. vai Priekule rob. — Liepāja.	Latvijas valsts dzelzceļi.	Latvijas valsts dzelzceļi.
	„CELTRANS“ Valsts dzelzceļu ceļojumu un transporta birojs.	„Celtrans“ Liepāja — Priekule rob.
A №	Serijs L 10	A №
	Liepāja — Priekule rob. vai Priekule rob. — Liepāja	II klase. Ls 1,20
II klase. Serijs L 10.	⌘ II klase. Biļetes cena	{ pieaugušam Ls 2,40 { bērnam Ls 1,20
	Derīga braukšanai visos vilcienos, bet vagonos ar numurētām guļam- un sēdvietām biļete derīga tikai piemaksājot tarifā paredzētās papildmaksas.	
	Starpstacijas atzīme par vienreiz } pielaižamo ceļojuma pārtraukumu }	
	Derīga 60 dienu laikā, ieskaitot izdošanas dienu.	
	Brīvbagāža nav pielaipta.	
	Izdošanas diena (uzrādāma ar adatu kompostri).	
	Pirms gala stacijas vilciena konduktors izrauj kuponu no vākiem un atņem.	

b) mugurpusē:

Chemins de fer de l'État letton.	Chemins de fer de l'État letton.
Liepāja — Priekule fr.	„CELTRANS“ Bureau des voyages et de transport des chemins de fer de l'État letton.
A Nr.	Série L 10
II classe.	A Nr.
Ls 1,20	Liepāja — Priekule front. ou Priekule front. — Liepāja.
	⌘ II classe. Prix du billet
	{ à plein tarif Ls 2,40 { pour un enfant Ls 1,20
	Valable pour tous les trains. Pour l'utilisation de wagons-lits et de places numérotées il doit être payé des suppléments prévus par le tarif.
	Notice faite par une gare intermédiaire sur l'interruption du voyage, admissible une seule fois
	Valable 60 jours, y compris le jour d'émission.
	La franchise des bagages n'est pas admise.
	Jour d'émission. (A indiquer par timbre perforatif)
	Avant l'arrivée à la gare de destination le conducteur du train doit retirer le coupon.

2) Ceļojumu biroju grupu braucienu biļetes paraugs:

Latvijas valsts dzelzceļi. Chemins de fer de l'État letton.		Maksa Ls	
„Celtrans“ (Valsts dzelzceļu ceļojumu un transporta birojs.)		bērnu. enfants.	
Grupu braucienu biļete Billet pour un voyage collectif		personas, tani skaitā personnes, dont	
no	līdz	Derīga 60 dienu laikā, ieskaitot izdošanas dienu. Valable 60 jours, y compris le jour d'émission.	
de	ā	Pazeminājuma pamats Réduction accordée	
		Apstāšanās Interruption à	
		Izdoti ekskursantu kuponi no №	
		Contremarques du	
		Grupās vadītāja vārds un uzvārds	
		Nom et prénom de l'organisateur du groupe	
		līdz №	
		jusqu'au	
		Nom et prénom de l'organisateur du groupe	
		Šis noraksts pievienojams mēnešu norēķiniem. Ce talon doit être joint au décompte mensuel.	

3) Grupu braucienu biļetes ekskursantu kuponu paraugs.

Latvijas valsts dzelzceļi. EKSĶURSANTU KUPONS (Ser. F 524) Ser. G 000000
--

2. Ceļojumu biroju kuponu biļešu priekšpuses saturs iespējams latviešu valodā, bet mugurpuses saturs var būt iespiests kādā svešvalodā.

Ceļojuma biroja nosaukuma apzīmējums uz šīm biļetēm var būt dažāds, atkarībā no tā, ar kādu uzņēmumu Dzelzceļu virsvalde noslēgusi līgumus par šo biļešu pārdošanu.

3. Ceļojumu biroju grupu braucienu biļetes izgatavojamas divos eksemplāros (biļete un noraksts) un tās pārdodot izrakstāmas vienā pagēmiēnā ar abpusēji kopējošā papīra palīdzību tādā kārtā, kabīletes ierakstījumi nospiežas ne tikai uz noraksta, bet arī uz pašas biļetes mugurpuses un saiasāmi spoguļi.

Piezīme. Ceļojumu biroju sarakstu, kurjiem piešķirtas ceļojumu biroju kuponu un grupu braucienu biļešu pārdošanas tiesības, sastāda un izsludina Dzelzceļu virsvalde.

4. Ceļojumu biroju kuponu biļetēs izbraukšanas un gala stacijas uzrādītas divos pretējos virzienos, bet tās derīgas tikai vienreizējam braucienam un tikai vienā virzienā. Šis biļetes pārdodot, to apakšējā malā ar adatu kompostri jāuzrāda biļetes izdošanas laiks, t. i. diena, mēnesis un gads. Tādi paši dati uzrādāmi arī uz ceļojumu biroju grupu braucienu biļetēm.

5. Ceļojumu biroju grupu braucienu biļetes izrakstāmas un pārdodamas tikai tādiem grupu braucējiem, kurjiem vaists dzelzceļu pasažieru, bagāžas un ekspressūt. tarifa 13. § paredzēti tarifa pazeminājumi.

Ārzemju ceļojumu birojiem, ar kurjiem Dzelzceļu virsvalde noslēgusi līgumus par kuponu biļešu pārdošanu ārzemēs, atļauts izsniegt grupu braucienu biļetes pret Latvijas sūtniecību vai konsulātu izsniegtām apliecībām, dodot tarifa pazeminājumus saskaņā ar valsts dzelzceļu pasažieru, bagāžas un ekspressūt. tarifa 13. § vai arī uz Dzelzceļu virsvaldes atsevišķu rīkojumu pamata.

6. Latvijā pārdodamās ceļojumu biroju grupu braucienu biļetes saistoši kompostrējamas ar parasto vilcienu kompostri (sk. lik. 24. p. izpildu nosacījumu 1 nod. 3. punktu). Turpretim Latvijā pārdodamās ceļojumu biroju kuponu biļetes kompostrējamas ar vilcienu kompostri tikai tad, ja pasažieris noteikti uzrāda, kad un ar kādu vilcienu viņš izbrauks. Ja pasažieris, biļeti pērkot, nevar noteikti uzrādīt vilcienu, ar kurū viņš brauks, tad kuponu biļešu grāmatīņa pirms braucienu sākuma saistoši jāiesniedz stacijas biļešu kasei vilciena kompostra datu uzlikšanai uz tā kupona, kurš derīgs braukšanai pa Latvijas dzelzceļiem, kas jāaizrāda pasažierim, pārdodot biļeti.

7. Ārzemēs pārdotās ceļojumu biroju kuponu un grupu braucienu biļetes, kā arī Latvijā pārdotās, braukšanai virzienos no ārzemēm uz Latviju, pie to pārdošanas ar vilciena numuru nav apzīmējamas. Šādos gadījumos, attiecībā uz kuponu biļetēm, vilcienam virskonduktoriem un vispār vilcienus kontrolējošām personām uzlikts par saistošu pienākumu pie pirmās biļešu kontroles apzīmēt uz tām ar tintes zīmuli biļetes priekšpusē pie izbraukšanas stacijas nosaukuma parastos kompostra datus, neatkarīgi no kontroles apzīmes ar knaiblēm. Ja vienā kuponu biļešu grāmatīņā braukšanai pa Latvijas dzelzceļiem ievietoti vairāki kuponi, piemēram, Meitene rob. — Rīga pas. un Rīga pas. — Vaika rob., tad tādā pašā kārtībā ar vilciena kompostra datiem attiecīga iecirkņa vilcienā apzīmējama arī turpmākā braucienu biļete — kupons Rīga pas. — Vaika rob.

Grupu braucienu biļetes, iebraucot Latvijā no ārzemēm, jāiesniedz apkompostrēšanai ar vilciena kompostu robežas stacijas kasei, kurai jau iepriekš iesūtīti no Latvijas ārzemju pārstāvēniecībām izsniegto apliecību duplikāti (sk. pas., bag. un ekspressūt. cibu duplikātos, ka biļetes izsniegta ceļojumu biroja, uzrādāt ceļojumu biroja nosaukumu, un pēc tam šos duplikātus pievieno biļešu norēķinām.

8. Ceļojumu biroju kuponu un grupu braucieru biļetes derīgas braukšanai tikai tad, ja uz tām ir Dzelzceļu virsvaldes finanču direkcijas kontrolzīmogs un ja kuponu biļetes ir vākā, kopā ar citām ārzemju dzelzceļu ceļojumu biroju kuponu biļetēm. Pērnētā kontrolzīmoga vai arī kuponu biļetes bez minētā kontrolzīmoga vai arī kuponu biļetes bez vākiem, atzīstamas par bezbiļetes pasažieriem.

Kuponu biļešu vāku un tanis ievietoto biļešu numuri var būt dažādi. Pasažieru zināšanai vāku iekšpusē ievietojami īsi noteikumu izvilki par šo biļešu lietošanas kārtību.

9. Ar ceļojumu biroju kuponu biļetēm, ceļojumu pārtraucot un atjaunojot, piemērojami (sk. lik. 28. p. izpildu nosacījumu I nod.) paredzētie nosacījumi.

10. Braucot ar ceļojumu biroju kuponu vai grupu braucienu biļetēm guļamvagonos vai vagonos ar numurētām guļam- vai sēdvietām, jāpiemaksā tarifā paredzētās piemaksas.

11. Par bērna biļešu cenu pārdodamām ceļojumu biroju kuponu biļetēm (braukšanai pa Latvijas valsts dzelzceļiem bērniem vecumā no 5 līdz pilniem 12 gadiem) nogriežami labās puses augšējie stūri. Nogrieztie stūri - atgriežņi iesūtāmi Finanču direkcijas ieņēmumu daļai pie pārdoto biļešu norēķiniem kā attaisnojošie dokumenti par pārdotām bērnu biļetēm. Tāpat arī Finanču direkcijas ieņēmumu daļai pie pārdoto biļešu norēķiniem iesūtāmi grupu braucienu biļešu noraksti līdz ar attaisnojošiem dokumentiem, uz kuŗu pamata izdotas grupu braucienu biļetes par pazeminātu maksu.

12. Ekskursantu kuponi pie grupu braucienu biļetēm izsniedzami par tarifā noteikto maksu pēc braucēju skaita, un grupu braucienu biļetēs uzrādāmi izdoto ekskursantu kuponu pirmais un pēdējais numurs.

Pirms izsniegšanas ekskursantu kuponi kompostrējami (ar aparātu) līdzīgi braucamām biļetēm. Ja grupām dokumentus braukšanai pa Latvijas dzelzceļiem izsniedz ceļojumu biroji ārzemēs, tad ekskursantu kuponu kompostrēšana nav obligatoriska.

Ekskursantu kupons nav uzskatāms kā atsevišķs braukšanas dokuments, bet tikai kā zīmīte grupu dalībnieku vieglākai saskaitīšanai vilcienā, un kupons, neskatoties uz kompostu atzīmi, derīgs braukšanai tikai tad, ja tas ir ar tādu numuru, kāds atzīmēts grupai izdotā kvītī.

Tanis stacijās, kur biļešu kases neapkalpo paši staciju dežuranti, vai kad braukšanas dokumenti iegūti ceļojumu birojos, grupas vadītājam, pirms vietu ieņemšanas attiecīga vilciena vagonos, saistoši jāpieteic grupa stacijas dežurantam, uzrādāt braukšanas dokumentu (dažādu ieņēmumu kvītī vai grupas braucienu biļeti), par ko Latvijas ceļojumu biroju un līniju staciju atsevišķi apkalpojamo kasu kasieriem, izsniedzot grupu braucienu dokumentus, jābrīdina ekskursantu grupu vadītāji.

Ari atpakaļ braucot vai pārsēzoties ceļā citā vilcienā, grupas vadītājam saistoši grupa jāpieteic tās stacijas dežurantam, kurā grupas braucēji ievietojas vilcienā.

Stacijas dežuranta saistošs pienākums ir atzīmēt vilciena pavadrakstā visu no stacijas izbraucošo grupu braucēju skaitu, brauciena gala staciju un izdoto ekskursantu kuponu pirmo un pēdējo numuru katrai grupai atsevišķi.

13. Tuvojoties gala stacijai, vilciena virskonduktora saistošs pienākums izraut no grāmatīņas vākiem attiecīgu Latvijas dzelzceļu ceļojumu biroju kuponu biļeti un to nodot gala stacijas dežurantam iesūtīšanai Finanču direkcijas ieņēmumu daļai.

14. Tanis stacijās, kur peroni slēgti brīvai izejai, pasažierim, atstājot vilcieni, jāuzrāda perona vārtu sargam biļešu grāmatīņa vai, ja ceļojums izbeidzies, grāmatīņas vāki. Grāmatīņas, kuŗās vēl ir derīgas biļetes tālākam braucienam, perona vārtu sargs atdod atpakaļ pasažierim, turpretim, ja tādu biļešu vairs nav, grāmatīņu vākus nodod stacijas dežurantam nosūtīšanai Finanču direkcijas ieņēmumu daļai.

Visos iepriekšējos punktos neparedzētos gadījumos piemērojami pastāvošie vietējās satiksmes noteikumi un rikojumi.

Pie 26. panta.

Perona biļetes.

1. Stacijās, kuŗu peroni slēgti brīvai publikas izejai, katrai personai, izejot uz peronu, jāuzrāda attiecīgam stacijas darbiniekam vai nu braucamā biļete uz vienu no atejošiem vilcieniem vai perona biļete. Personas, kuŗām nav ne braucamās, ne perona biļetes, uz platformas nav laižamas.

Piezīme. Pasažieru saplūduma gadījumos Dzelzceļu virsvaldei ir tiesība pārtraukt perona biļešu pārdošanu, atļaujot iziet uz perona vienīgi pasažieriem, kuŗi nopirkuši attiecīgas braucamās biļetes.

2. Par pasažieru platformas slēgšanu brīvai publikas izejai Dzelzceļu virsvalde izziņo „Valdības Vēstnesī”.

3. Stacijas darbiniekiem, izlaižot pasažierus uz peronu, pēc pārliecināšanās par braucamo vai perona biļešu derīgumu, jāapzīmē tās ar kontroles knaibļu nospiedumu un jāatdod atpakaļ biļešu uzrādītājiem.

4. Privātai personai, kuŗa atrasta uz perona bez braucamās vai perona biļetes, vai arī kas ar perona biļeti ieņēmusi vietu stacijā stāvošā vilcienā, jāmaksā soda nauda tarifā paredzētā apmērā. Ja minētā persona atteicas samaksāt soda naudu, tad par to jāpasastāda protokols tādā pašā kārtībā, kāda noteikta protokolu sastādīšanai par braukšanu bez biļetes.

5. Ar vienu un to pašu perona biļeti var iziet uz perona tikai vienu reizi.

6. Privātas personas, kuŗas uzrāda sezonas vai mēneša biļetes, tiek izlaistas bez sevišķām peronu biļetēm tikai uz tiem peroniem, no kuŗiem atiet to līniju vilcieni, uz kuŗām biļete derīga braukšanai.

7. Perona biļetes pārdod publikai vai nu no speciāli tam nolūkam ierīkotiem automātiem, vai no biļešu vai atsevišķi tam nolūkam ierīkotām kasēm — raugoties pēc tam, kā to atrod par labu Dzelzceļu virsvaldei.

Pie 27. panta.

I. Vietu kartes.

1. Braukšanai vagonos ar numurētām sēdvietām pasažieriem bez parastām braucamām biļetēm jāiegādājas vēl sevišķas vietu kartes (numurēto vietu biļetes) par tarifā noteiktu maksu.

2. Pasažierim, kuŗš atrasts vagonā ar numurētām vietām bez vietu kartes, jāmaksā soda nauda tarifā paredzētos apmēros.

3. Katrs pasažieris var ieņemt tikai vienu numurētu sēdvietu un tikai to, kas uzrādīta viņa vietas kartē un tai vagonā, kuŗa numurs uzrādīts šai kartē.

4. Vietu kartes var iegādāties tikai kopā ar attiecīgām braucamām biļetēm vai arī pēdējās uzrādīt biļešu kasei.

5. Vietu kartes derīgas tikai līdz tai stacijai, līdz kuŗai vagoni ar numurētām vietām uztur bezpārsēšanās satiksmi, bet ne tālāk par gala staciju, kas uzrādīta pasažiera braucamā biļetē.

6. Ja pasažieris vagonā ar numurētām vietām vēlas braukt tālāk par braucamā biļetē uzrādīto gala staciju, tad viņam līdz ar jauno braucamo biļeti jāiegādājas arī jauna vietu karte pēc noteikta tarifa, pie kam jauno vietu karti var pārdot pasažierim tikai tanī gadījumā, ja visas numurētās vietas vagonā nav vēl pārdotas citiem pasažieriem.

7. Pasažieriem, kuŗi brauc no ceļa starpstacijām, vietu kartes pārdod saskaņā ar tālruņa izziņi, kāda saņemta no iepriekšējās stacijas par brīvo numurēto vietu skaitu vagonā. Šādos gadījumos pārdodamo vietu numurus biļešu kases neatzīmē, bet tos atzīmē virskonduktors, ierādot brīvās vietas vagonos.

8. Personām, kuŗām izdotas biļetes uz īpašu noteikumu pamata, kā dzelzceļu darbiniekiem, kuŗi brauc personīgās vajadzībās ar brīvbiļetēm, tāpat arī personām, kuŗām ir tiesība lietot dzelzceļu bez maksas, braucot vagonos ar numurētām vietām, jāiegādājas vietu kartes pret tūlītēju samaksu.

Ja numurētu vietu vagonā ir brīvas vietas, tad kā vietējā, tā arī tiešā satiksmē ar gaitas (dienesta vajadzībām izdotām) brīvbiļetēm braucošiem dzelzceļu darbiniekiem ir tiesība saņemt bezmaksas vietu kartes numurētu vietu aizņemšanai tādās klases vagonā, ar kādas klases biļeti darbinieks brauc, kā arī ieņemt brīvas vietas šādas klases vagonā bez vietu kartēm.

II. Guļampiederumu izsniegšana pasažieriem, braucošiem dzelzceļu guļamvagonos tālsatiksmes vilcienos.

Tālsatiksmes vilcienā dzelzceļu guļamvagonos, kuŗos tiek izdoti pasažieriem guļampiederumi, vagona pavadona rīcībā jābūt pietiekošam skaitam matraču un spilvenu.

Tāpat vagona pavadona rīcībā jābūt pietiekošam vairumam guļampiederumu komplektu. Katrā komplektā ietilpst: viena apsega (vasaras vai ziemas), viens spilvena pārvalks un divi palagi.

Palagiem un pārvalkiem jābūt iesaiņotiem sevišķā aizplombētā maisā, kuŗš atdarāms pasažiera klātbūtnē pēc naudas saņemšanas par guļampiederumu un veļas lietošanu. Par naudas saņemšanu pasažierim izsniedzama kvīts, kas pievienota katram veļas komplektam starp skārda vāciņiem.

Maksu par guļampiederumu un veļas komplektu lietošanu nosaka valsts dzelzceļu pasažieru, bagāžas un ekspressūt. tarifs.

Par tarifā noteikto maksu izsniegto veļas komplektu tālsatiksmes vilcienos viens un tas pats pasažieris var lietot divas nakts pēc kārtas.

Guļampiederumus un veļas komplektus, ja pasažieris tos nevēlas izlietot vēl nākošā naktī, pavadoņi rītos savāc un saņem atpakaļ.

Ja pasažieris pieprasa mainīt veļas komplektu agrāk (pirms divām naktīm), tad viņam par katru pieprasīto komplektu jāmaksā tarifā noteiktā maksa par guļampiederumu un veļas lietošanu.

Pie 28. panta.

I. Vilciena nokavēšana un ceļojuma pārtraukšana.

Ja pasažieris ar vienas reizes vai ar turp- un atpakaļbraucienu biļeti nokavējis vilcieni vai vēlas savu ceļojumu kādā starpstacijā pārtraukt, tad viņam jāmaksā biļete kā vienā, tā otrā gadījumā tūlīt pēc vilciena atiešanas jāuzrāda stacijas priekšniekam vai viņa dežūrējošam palīgam atzīmēšanai biļetes otrā pusē par vilciena nokavēšanu vai brauciena pārtraukumu. Šinī atzīmē stacijas priekšnieks uzrāda mēneša dienu, kad biļete uzrādīta, apliecinot to ar savu parakstu un stacijas spiedogu.

Ceļojumu pārtraukumi, kā uz pasažieru vēlēšanos, tā arī vilciena nokavēšanās gadījumos, izņemot ar kuponbiļetēm braucošos pasažierus, atļauti ne uz ilgāku laiku kā līdz 24 stundu laikā attiecīgā virzienā atejošam vilcienam, skaitot šo laiku no tā vilciena atiešanas, ar kuŗu pasažieris atbraucis ceļojuma pārtraukumu stacijā vai uz kuŗu pasažieris nokavējis.

Ceļojumu pārtraukums ar vienas reizes brauciena biļeti pielaižams tikai vienu reizi, bet ar turp- un atpakaļbraucienu biļeti — vienu reizi katrā brauciena virzienā. Ceļojumu pārtraukumi tomēr nepagarina biļešu derīguma laiku.

Biļetēm, kas iegūtas par „Pasažieru, bagāžas un ekspressūtījumu tarifa” 3. § E nod. noteikto tarifu, ceļojumu pārtraukumi nav pielaižami. Vienīgi tādā gadījumā, ja pasažieris, kas pēc šāda tarifa ieguvis turp- un atpakaļbrauciena biļeti, atgriežoties uz pirmējo izbraukuma staciju, ir iekāpis vilcienā, kas neiet līdz biļetē uzrādītai gala stacijai, var pārtraukt ceļojumu vilciena gala stacijā un pārsēties citā vilcienā, uzrādīt pirms pārsēšanās biļeti stacijas dežurantam atzīmei par brauciena pārtraukšanu.

Ar ceļojumu biroju biļetēm braucošie pasažieri var pārtraukt savu ceļojumu pēc vēlēšanās kaut kuŗā stacijā, tomēr tikai ar katru biļeti vienreiz, pie kam pārtraukuma ilgums biļetes derīguma laikā nav aprobežots, bet nevar turpināties ārpus derīguma laika.

Ceļojumu atjaunojot, biļete jāuzrāda biļešu kasē, tanī pašā stacijā, kur ceļojums pārtraukts, vai kādā citā pa ceļam brauciena gala punktam tuvākā stacijā. Ja uzrādītā biļete ir derīga ceļojuma turpināšanai, tad kasieris atzīmē uz tās ar kompostu aparātu vai ar roku vilciena numuru un dienu, ar kādu un kad pasažieris vēlas ceļojumu turpināt. Uz pasažiera vēlēšanos, ceļojuma turpināšanai nodomātā vilciena kompostu datus var uzlikt uz biļetes arī reizē ar atzīmi par ceļojuma pārtraukumu.

Pasažieris, kuŗš atrasts vilcienā bez atzīmes uz biļetes par ceļojuma atjaunošanu, uzskatāms kā pasažieris bez biļetes.

Piezīme. Vilcienā pārpildīšanas vai citu iemeslu dēļ, kad pasažieri nevar iekļūt vai arī nepaspēj iekāpt tanī vilcienā, uz kuŗu tie nopirkuši biļeti, Dzelzceļu virsvaldei ir tiesība atļaut pasažieriem braukt ar nākošiem (otro vai trešo) vilcieniem ar bez atzīmes un biļetes otrreizējas apkompostrēšanas, bet tikai ar tiem vilcieniem, kuŗus Dzelzceļu virsvalde periodiski izsludina šim nolūkam.

II. Braukuma maksas atmaksā par ceļojumu biroju kuponu un grupu braucienu neizlietotām biļetēm.

Par braukšanai neizlietotām dzelzceļu ceļojumu biroju kuponu biļetēm braukuma maksu var atmaksāt tie ceļojumu biroji, kuŗi šādas biļetes pārdevuši, bet tikai tad, ja prasība par atmaksu iesniegta birojam pirms biļetes derīguma laika izbeigšanās.

Atmaksājot pasažierim minēto biļešu braukuma maksu, ceļojumu birojam jāietur 10% no biļetes cenas. No šiem 10% atmaksājotam ceļojumu birojam pienākas komisija tādā apmērā, kā tas paredzēts Dzelzceļu virsvaldes ar to noslēgtā līgumā, bet pārējā daļa Dzelzceļu virsvaldei.

Ja nauda par pārdoto biļeti jau iemaksāta Dzelzceļu virsvaldei, tad birojs kā izmaksāto, tā tam pienākošos maksas daļu ietur atmaksas mēnesī. Mēneša norēķinām pievienojamas biļetes, par kuŗām nauda atmaksāta līdz ar reklāmantu pieprasījumu.

Par nenotikušo grupas braucienu ceļojumu birojiem ir tiesība atmaksāt iemaksāto braukuma maksu, atvelkot no atmaksājāmās summas par katrām 30 personām Ls 5,—, bet par grupas atlikumu mazāku par 30 personām, kā arī par nepilnām 30 personu grupām Ls 3,—. Ja ieturamā summa būtu lielāka par iemaksāto, tad ieturama tikai iemaksātā summa.

Ja pasažieris neizlieto visas vienā biļešu grāmatīņā sakopotās dzelzceļu ceļojumu biroju kuponu biļetes vai arī kādu izlieto tikai pa daļai, tad, saskaņā ar starptautiskās konvencijas pasažieru pārvadāšanai pa dzelzceļiem (CIV) 26. panta nosacījumiem, pasažieris par to var paziņot attiecīgam stacijas priekšniekam par ceļojuma pārtraukšanu un saņemt uz biļetes apliecinājumu par biļetes tālāko neizlietošanu.

Šādos gadījumos uz ceļojumu biroju kuponu biļetes priekšpusē ar tinti jāuzraksta: „No ..... līdz ..... braukšanai nav izlietota”, apstiprinot šo uzrakstu ar stacijas spiedoga nospiedumu, stacijas priekšnieka resp. dežuranta parakstu un datuma atzīmi.

Šādas atzīmes taisāmas ne tikai uz tālāk neizlietojamām Latvijas dzelzceļu, bet uz visām vākos sakopotām neizlietotām ārzemju dzelzceļu ceļojumu biroju biļetēm. Piemēram, ja pasažieris ierodas Jelgavas stacijā, uzrāda ceļojumu biroja kuponu biļešu grāmatīņu un zīgo, ka viņš ceļojumu biroja biļeti Rīga pas. — Meitene rob. vai Indra rob. — Meitene rob. tālāk nevēlas izlietot, tad taisāma atzīme: „No Jelgavas līdz Meitenei rob. braukšanai nav izlietota (spiedogs, paraksts un datums)”. Ja pasažieris pietieic arī, ka nevar izlietot arī tālākās grāmatīņā atrodošās biļetes, tad jātaisā augšminētā atzīme arī uz tālākām biļetēm, t. i. ne tikai uz Latvijas dzelzceļu kuponu, bet arī uz Lietavas, Vācijas un citiem kuponiem.

Gala stacija šādu bagāžu nosveķ un izdod attiecīgas kvīts uzrādītājam tikai pēc bagāžas veduma maksas samaksas. Par naudas saņemšanu stacija izdod pasažierim dažādu ienēmumu kvīti.

Piezīme. Šinī nodaļumā aprādītā kārtībā bagāžu pieņem pārvadāt tikai līdz tām stacijām un pieturas vietām, kurās ir ievestas bagāžas operācijas un kurās ir svāri, kādēļ tā nav pieņemama nosūtīšanai līdz tādām stacijām un pieturas vietām, kurās nav svāru vai kurās nav stacijas personāla.

Paraugs-

Latvijas dzelzceļi Bagāža nosveķama un veduma maksa Pirms izdošanas iekasējama bagāžas izdošanas stacijā. jānosveķ

BAGĀŽAS KVĪTS №.....

par 193... g. .... pārvadāšanai
ar vilcienu №..... pieņemto bagāžu bez
svēršanas un bez veduma maksas samaksas.
no ..... pieturas vietas
līdz ..... stacijai
caur ..... caur

Bagāžas

gabalu skaits	iesaiņojuma veids	Kopā gabali

Pie 41. panta.

Bagāžas pārvadāšana līdz pieturām, kurās nav ievestas bagāžas operācijas.

Par bagāžas sūtījumiem līdz pieturām, kur nav ievestas bagāžas operācijas, izsūtīšanas stacija izdod parasto bagāžas kvīti, uzrādot tanī kā gala staciju pirmo aiz pieturas nākošo ar bagāžas operācijām pieturu vai staciju, aprēķinot un iekasējot maksu saskaņā ar valsts dzelzceļu pasažieru, bagāžas un ekspressūtījumu tarifa 22. §. Bagāžas kvīti bez tam jāuzrāda tā pasažiera uzdotā pietura, kur bagāža izkraujama no vilciena un izdodama pasažierim. Šādas bagāžas īpašniekam, ne vēlāk kā pēdējā stacijā pirms pieturas, par bagāžas izkraušanu jāpaziņo bagāžas vagonu konduktoram, nododot tam bagāžas kvīti. Pret saņemto kvīti konduktors izsniedz pasažierim īpašu kvīti, uzrādot tanī bagāžas kvīts numuru, izbraukšanas un gala staciju un bagāžas gabalu skaitu. Kvīts atprasāma no pasažiera pieturā, bagāžu izdodot.

Par bagāžas izkraušanu pieturā tieši no bagāžas vagona jāpaziņo pašam bagāžas īpašniekam, bet bagāžas konduktoram tomēr jābūt piepalīdzīgam. Ja noteiktā vilciena stāvēšanas laikā pasažieris bagāžu neizņēmu, tad to noved līdz kvīti uzrādītājam pirmajai aiz pieturas vietas nākošajai tarifa stacijai un nodod uzglabāt, saskaņā ar vispārējiem noteikumiem.

Pie 43. panta.

Ekspressūtījumu pārvadāšana.

Bagāžas vagonos pārvadāšanai piemērotas preces, kuŗu atsevišķu gabalu (iesaiņu) svārs nepārsniedz 100 kg, dzelzceļš pieņem pārvadāt kā ekspressūtījumus, aprēķinot veduma maksu saskaņā ar tarifu.

Ekspressūtījumus pārvadā ar ekspressūtījumu zīmi, kuŗas nodaļumā, kas apvilktas ar trekno svītru, visas paredzētās zīņas jāizpilda nosūtītājam, saskaņā ar valsts dzelzceļu pasažieru, bagāžas un ekspressūtījumu tarifu. Ekspressūtījumu zīmes un pavadzīmes otrās puses ir karbonizētas, sakarā ar ko kā zīmē, tā pavadzīmē un duplikātā visi vajadzīgie dati ierakstāmi vienā reizē.

Ekspressūtījumu zīmē uzrādītām zīņām jāskaidro ar nododamo precī, un par ierakstījumu pareizību ir atbildīgs sūtījuma īpašnieks. Tās ekspressūtījumu zīmes veidlapā paredzētās zīņas, kas atrodas ārpus treknās svītras, jāizpilda stacijai. Ekspressūtījumu preces svāru noteic dzelzceļš un veduma maksu, kā arī citus papildu maksājumus iekasē izsūtīšanas stacijā. Ekspressūtījumu zīmes duplikātu, pēc vajadzīgo datu ierakstīšanas un sūtījuma numerācijas apzīmēšanas, stacija izsniedz nosūtītājam atpakaļ, bet ekspressūtījuma zīme ar pavadzīmi seko ar precī līdz gala stacijai. Gala stacija ekspressūtījuma zīmi izsniedz sūtījuma saņēmējam reizē ar ekspressūtījumu, atņemot no saņēmēja, ja sūtījums adresēts duplikāta uzrādītājam, ekspressūtījuma duplikātu līdz ar saņēmēja parakstu uz tā par sūtījuma saņemšanu. Ja sūtījums adresēts uz noteiktas personas vārdu, pēdējās paraksts ievācams uz ekspressūtījuma pavadzīmes. Ekspressūtījuma pavadzīme, kā arī pirmā gadījumā tās duplikāts, paliek dzelzceļiem kā norēķināšanās dokumenti.

Par ekspressūtījumu pienākšanu, kuŗi adresēti uz vārdu, gala stacija paziņo saņēmējam. Paziņojums jāizdara arī tanīs gadījumos, kad sūtījums adresēts duplikāta uzrādītājam, ja dokumentos ir nosūtītāja ierakstījums, kam paziņot par sūtījuma pienākšanu. Paziņošana pēc iespējas izdarāma tanī pašā dienā, kad sūtījums pienācis, bet ne vēlāk kā nākošā dienā līdz plkst. 12, pa tālruni vai pa pastu, atkarībā no tā, kuŗš pavēstīšanas veids stacijai parocīgāk izpildāms. Pavēstīšana pa tālruni jāizdara stacijas darbības laikā, kad paredzēta ekspressūtījumu izdošana. Ja tālruni abonents uz izsaucienu neatbild, tad izsaukšana atkārtojama. Ja abonents arī uz atkārtojumu neatbild, tad vairāk izsaukt nav stacijas pienākums, bet nosūtāma pavēste pa pastu. Par pavēstīšanu jāatzīmē pavadzīmē, kas noder par pierādījumu, ka pavēstīšana notikusi. Stridus gadījumos dzelzceļš neuzņemas nekādu materiālu atbildību par nepavēstīšanas sekām.

Par paziņojumu par ekspressūtījumu pienākšanu gala stacijā ņemama tarifā noteiktā maksa. Ja izsūtīšanas stacija šādu maksu nebūtu iekasējusi, tad tā ņemama gala stacijā un pēdējā ir atbildīga par šīs maksas neiekasēšanu.

Pie 46. panta.

Bagāžas uzglabāšanas termiņa aprēķināšana.

Pasažieru bagāža, kas nav pieprasīta pēc vilciena pienākšanas gala stacijā, uzglabājama 24 stundas, skaitot no pirmās pusnakts pēc pienākšanas, par velti, bet par uzglabāšanu pēc šā laika izbeigšanās ņemama maksa tarifā paredzētos apmēros.

Šo maksu dzelzceļi ņem:

- izsūtīšanas stacijā — par bagāžu, kas aizturēta ne aiz dzelzceļu vainas, par laiku no vilciena atiešanas, ar kuŗu bagāžu vajadzēja nosūtīt, līdz iekraušanai vagonā;
- gala stacijās — par laiku no pirmās pusnakts pēc bezmaksas termiņa izbeigšanās (24 stundas no pirmās pusnakts pēc pienākšanas) līdz bagāžas izņemšanai.

Pie 48. panta.

Atrastie priekšmeti.

1. Aizmirstas un pazaudētas lietas, kas atrastas stacijās, vagonos vai uz dzelzceļu līnijām, jānodod tuvākās stacijas priekšniekam pret viņa parakstu.

2. Stacijas priekšniekam šādas saņemtas lietas atradēja klātbūtnē jāieraksta īpašā atrasto lietu grāmatā pēc numuru kārtas, uzrādot, no kā, no kurienes un kad tās saņemtas. Reizē ar to uz pašām lietām uzliek apzīmes, uzrādot stacijas nosaukumu un grāmatas kārtas numuru, ar kādu tās ierakstītas grāmatā.

3. Vagonos, stacijās un uz dzelzceļu teritorijas atrastā nauda, vērtspapīri un dokumenti tūlī pēc to reģistrēšanas iesūtāmi Finanču direkcijai pie naudas pavadzīmēm, bet atrastās vērtslīetas, kā zeīts, sudrabs, platīns, dārgakmeņi u. t. t., iesūtāmi pie īpašiem pavadrakstiem, kuŗos jāuzrāda priekšmetu nosaukums, svārs, lielums un citi dati, pie kam priekšmeti rūpīgi jāiesaiņo un iesaiņojums stacijas priekšniekam jāapzīmogo ar lakas zīmogu.

4. Atrastās lietas, kas saskaņā ar iepriekšējo 3. punktu, nav iesūtāmas Finanču direkcijai, uzglabā 15 dienu laikā pie stacijas priekšnieka, par ko stacijā redzamā vietā izliekams sludinājums. Pēc šī laika izbeigšanās lietas var, pēc Dzelzceļu virsvādes aizrādījuma, nodot uzglabāt vienā no centrālām stacijām.

5. Personai, kas pieprasa pazudušās lietas izdot, jāpierāda savas tiesības uz šo lietu, sīki uzrādot rakstiski visas pazaudēto vai aizmirsto lietu pazīmes, iesaiņu saturu un arī tos apstākļus, kādos šo lietu pazaudēšana notikusi, un lietas saņemot jāparakstās pazaudēto lietu grāmatā, atzīmējot pazaudēto lietu pazīmes, kā arī savu vārdu, uzvārdu un dzīves vietu.

6. Ja pieprasītā lieta atrodas vēl pie stacijas priekšnieka, tad tas to tūlī izdod tās īpašniekam, izpildot 5. p. uzrādītos nosacījumus, bet ja pieprasītā lieta jau nosūtīta glabāšanai uz vienu no centrālām stacijām vai, ja ziņojums par tās aizmirstāšanu vai nozušanu nodots ne tanī stacijā, kur tā pazaudēta, tad stacijas priekšnieks sarakstās ar pienācīgo staciju un pēc pazaudētās lietas atvešanas izdod to tās īpašniekam, izpildot 5. p. uzrādītos noteikumus.

7. Par atrasto lietu publicēšanu laikrakstos, ja tāda jau notikusi, to īpašniekam jāmaksā valsts dzelzceļu preču tarifa I daļā noteiktā maksa.

8. Par aizmirstu un atrastu lietu pārvadāšanu no vienas stacijas uz otru, ja tāda pārvadāšana notiek uz to īpašnieku pieprasījumu, pēdējiem jāmaksā pēc bagāžas vai preču tarifa normas, skatoties pēc tā, kāda sūtījuma veidā viņi pieprasījuši pārvadāšanu.

Pie 50. panta.

I. Amatpersonu braucieni dienesta darīšanās.

Braucot amata darīšanās steidzamos vajadzības gadījumos, tiesības lietot arī preču, gaitas, strādnieku un speciālus vilcienus ir šādām personām:

- 1) akcīzes ierēdņiem,
- 2) prokūroriem, prokūroru biedriem un izmeklēšanas tiesnešiem,
- 3) apgabaltiesas iecirkņu tiesu izpildītājiem,
- 4) kara tiesas prokūroriem un tiesnešiem,
- 5) medicīnas un veterinārārstiem, kā arī feldšieriem un vecmātēm,
- 6) policijas ierēdņiem,
- 7) nodokļu inspektoriem,
- 8) muitas ierēdņiem,
- 9) Polītiskās apsardzības ierēdņiem,
- 10) Valsts kontroles pārstāvjiem,
- 11) Zemkopības ministrijas mežu resora darbiniekiem,
- 12) Zemkopības ministrijas eksportsviesta un moderniecības kontroles darbiniekiem.

Visām minētām personām jāiegādājas attiecīgas braucamās biļetes un jāuzrāda izbraukšanas stacijā, kā arī vilcienu kontrolējošām personām — dienesta, bet medicīnas un veterinārārstiem, feldšieriem un vecmātēm — personas apliecības.

Gadījumos, ja attiecīgos vilcienos nebūtu pasažieru vagonu, augšminētās personas var ievietoties vilcienu gaitas nodaļās. Braucot pasažieru vagonos, šinī punktā minētās personas maksā par braukšanu pēc attiecīgas klases tarifa, bet braucot vilcienu gaitas nodaļās, pēc III klases tarifa.

II. Pasažieru braucieni preču vilcienos.

Dzelzceļi, ja atrod par iespējamu, var atļaut pasažieriem braukt arī preču vilcienos, ņemot tarifā noteikto maksu kā par braukumu attiecīgas klases vagonā. Par braucieni konduktoru siltumniecās, tukšos vai iekārtotos preču vagonos ņemama tāda paša maksa, kā par braucieni III klases vagonos.

Atļauju dod stacijas priekšnieks resp. dežurants un vienīgi tad, ja tuvākā laikā nav attiecīga pasažieru vilciena, bet pasažieriem neatliekami vajadzīgs braukt, pie kam jāievēro:

- 1) vai preču vilcienā ir iespēja ievietot pasažierus bez sevišķām grūtībām un neērtībām kā no dzelzceļu, tā arī no pasažieru viedokļa, un
- 2) vai caur to vispārīgi netiek traucēta kārtīga dzelzceļu darbība.

Pasažieri ievietojami konduktoru dienesta vajadzībām ierādītos vagonos vai tukšajos pasažieru un preču vagonos. Uz platformām un vaļējiem bremžu laukumiem pasažieru novietošana nav atļauta.

Pasažieru pārvadāšana nedrīkst traucēt preču vilcienu gaitu, un tamdēļ biļetes pārdod tikai līdz tādām pieturām, kuŗās preču vilcienam pēc saraksta jāpietur. Tāpat preču vilcienam pasažieru pārvadāšanas dēļ nav jāietur gaita pēc saraksta, t. i. tos var nolaist no stacijām agrāk par sarakstā noteikto laiku, ja citi darbi veikti. Preču vilcienu saraksti nav publicējami.

III. Slimo pasažieru pārvadāšana.

1. Garā vājos dzelzceļi pieņem pārvadāšanai tikai tad, ja slimam ņem atsevišķu vagona nodaļu un ja viņu pavada vismaz divi pavadoņi.

Garā vājos var pārvadāt arī ar citiem pasažieriem kopējās vagonu nodaļās, ja ārsts rakstiski apliecinājis, ka slimnieks neapdraud viņa paša un citu pasažieru drošību. Ārstu apliecībā šai gadījumā jābūt atzīmētam, vai slimnieks jāpavada vienam vai vairākiem pavadoņiem.

2. Ar lipīgām slimībām sirgstošus pārvadā tikai vai nu speciālos sanitārvagonos vai III klases vagonos ar cietiem sēdekļiem vai arī pasažieru pārvadāšanai iekārtotos preču vagonos, atsevišķi no citiem pasažieriem. Šādu slimnieku pārvadāšana pasažieru vagonos atļauta tikai tanīs gadījumos, ja dzelzceļam ir iespējams vagonā ierādīt atsevišķu nodaļu ar atsevišķu atejas vietu. Viņu pārvadāšana pielaižama tikai ar ārstu apliecībām, kuŗās jāuzrāda kā slimības nosaukums, tā arī nepieciešamo pavadoņu skaits. Vagoni vai vagonu nodaļas pēc tam, kad ar lipīgām slimībām sirgstošie slimnieki tos atstājuši, pamatīgi dezinficējami.

IV. Piens un krējuma pārvadāšana.

1. Pienu un krējumu var pārvadāt pa Latvijas dzelzceļiem kā bagāžu, piemērojot vispārējos bagāžas pārvadāšanas nosacījumus, vai arī šinīs noteikumos paredzētā sevišķā kārtībā ar īpašām šim nolūkam paredzētām biļetēm.

2. Pirmā punktā paredzētās biļetes sastāv no trim daļām: a) augšējā daļa — biļetes talons, b) vidējā daļa — biļete un c) apakšējā daļa — piens resp. krējuma trauka apzīme (birka).

Uz biļetes talona un uz biļetes jābūt šādām atzīmēm:

- a) biļetes serijai un numuram;
- b) izsūtīšanas un gala staciju nosaukumiem;
- c) piens svāram ar trauku, noapaļotam līdz pilniem 4 kg;
- d) veduma maksas summai;
- e) turpretim trauku apzīmē (birkā) jābūt tikai biļetes serijai, numuram, izsūtīšanas un gala stacijām.

Pienu nosūtot, visas biļetes daļas kompostrojamas vai apzīmogojamas, pēc tam biļeti ar apzīmi (birku) piestiprina traukam, bet talonu izdod nosūtītājam kā pierādījumu par pienu resp. krējuma pieņemšanu pārvadāšanai.

3. Šinis noteikumos paredzētā kārtībā pienu vai krējumu var pārvadāt tikai īpašos traucos, uz kuriem jābūt dzelzceļu uzliktam uzrakstam vai uzspiedumam, kurā jāuzrāda:

- tukšā trauka svars;
- ar pienu resp. krējumu pildītā trauka svars;
- izsūtīšanas un gala staciju nosaukumi, un
- nosūtītāja un saņēmēja vārdi un uzvārdi vai firmas.

Saņēmēja adrese var būt uzrādīta vai nu uz paša trauka vai arī īpašā ziņojumā, kas nosūtītājam vai saņēmējam jāiesniedz gala stacijas priekšniekam. Ja tādu ziņojumu iesniedz izsūtīšanas stacijā, tad pēdējai tas jānosūta gala stacijai.

4. Piena resp. krējuma pārvadāšanai nodomātie trauki pirms to pieņemšanas pārvadāšanai jāuzrāda izsūtīšanas stacijai, kas noteic trauka svaru (tukša un pildīta) un uzliek uz tā attiecīgu uzrakstu vai uzspiedumu. Izdevumi par uzraksta vai uzspieduma uzlikšanu jāsamaksā trauka īpašniekam.

5. Veduma maksa par piena pārvadāšanu aprēķināma un iekasējama tarifā noteiktos apmēros.

6. Minētos traucos nododamos sūtījumus stacija var pieņemt bez svēršanas, bet kā izsūtīšanas, tā arī gala stacijai ir tiesība, pēc saviem ieskatiem, pārbaudīt sūtījuma svaru.

7. Piena sūtījumus pārvadā vilcienos ar īpašiem izdališanas sarakstiem, kuņģus sastāda izsūtīšanas stacija atsevišķi katrai gala stacijai.

8. Sūtījumu gala stacijā izsniedz adresātam vai viņa pilnvarotai personai. Saņēmējs par saņemšanu parakstās 7. p. minētā sarakstā.

9. Traukiem piekārtās biļetes gala stacija noņem un apzīmē (birku) izdod saņēmējam, kuram tā jāuzrāda stacijā, tukšus traucos atpakaļ sūtīt.

10. Tukšus traucos pieņem bezmaksas atpakaļsūtīšanai uz izsūtīšanas staciju. Pieņemot traucos atpakaļsūtīšanai, stacija apzīmē to uzrādāmo apzīmi (sk. 9. punktu) un atdod to uzrādītājam atpakaļ. Tukšo trauku atpakaļsūtīšanai sevišķus pārvadāšanas dokumentus nesastāda, bet tos pārvadā pēc 7. punktā minētiem izdališanas sarakstiem, kuņģus piena nosūtītāji parakstās par trauku atpakaļsaņemšanu.

11. Ja, saskaņā ar tarifa nosacījumiem, sūtījumus pārvadā ar parastiem bagāžas nosacījumiem, tad ar vienu bagāžas kvīti pieņem pārvadāšanai tikai viena sūtītāja un vienam saņēmējam adresētu pienu vai krējumu.

Bagāžas kvīti pievieno bagāžas pavadzīmei, un tā iet sūtījumam līdz līdz gala stacijai. Bagāžas kvīts vietā nosūtītājam izdodama apliecība pēc Dzelzceļu virsvaldes noteicamā parauga.

Minētos sūtījumus izsūtīšanas stacija ieraksta 7. pk. paredzētos izdališanas sarakstos, pie kam biļešu numuru arī ierakstāms bagāžas kvīts numurs, bet saņēmēja parakstam paredzētā ailē atzīmējams — „bagāžas kvīts“.

Gala stacijā sūtījumu izdod kvīti uzrādītājam saņēmējam pret parakstu bagāžas pavadzīmes otrā pusē.

Kopā ar pienu saņēmējam izsniedz bagāžas kvīti, kas uzrādāma, nododot tukšu trauku atpakaļ pārvadāšanai bez maksas.

Atpakaļsūtītāmos tukšos traucos pārvadā saskaņā ar 9. punktu.

Ar katru bagāžas kvīti atļauts nodot tukšus traucos atpakaļsūtīšanai par brīvu ne lielākā skaitā, kā tas attiecīgā bagāžas kvītī uzrādīts.

Traucos var atpakaļ pārvadāt arī vairākos pagēmienos, kopskaitā tomēr ne vairāk kā uzrādīts bagāžas kvītī.

Bagāžas kvīts otrā pusē dzelzceļu ierēdnis atzīmē pieņemto tukšo trauku skaitu un pieņemšanas dienu un atzīmē apstiprina ar stacijas spiedogu un savu parakstu.

12. Uz šo noteikumu pamata pieņem pārvadāt kā pienu, tā arī saldu un skābu krējumu.

13. Piena vai krējuma sūtījumi un tukšas piena kannas jāpieņem pārvadāt un jāizdod saņēmējiem katru dienu, neizslēdzot svētdienas un svētku dienas, tanī laikā, kādā pēc pastāvošiem preču pārvadāšanas noteikumiem jānotiek pasažieru ātruma preču pieņemšanai un izdošanai.

14. Pienu var nodot pārvadāšanai arī ar vājpiena atpakaļvešanu uz pienu izsūtīšanas staciju, aprēķinot veduma maksu, saskaņā ar valsts dzelzceļu pasažieru, bagāžas un ekspressūtījumu tarifu. Piena un atpakaļsūtītā vājpiena pārvadāšana izdarāma tādā pašā kārtībā, kāda nosacīta šā nodalījuma iepriekšējos punktos piena un krējuma pārvadāšanai ar tukšo piena trauku atpakaļsūtīšanu.

15. Pārvadājot pienu un krējuma sūtījumus no Liepājas-Alsungas līnijas pieturas vietām un stacijām ar aprobežotām operācijām uz Liepāju, biļetes šo sūtījumu pārvadāšanai iegādājamas Liepājā vai nosūtīšanas vietai tuvāk stāvošā stacijā, kurā ir neaprobežotas preču operācijas.

Pie 51. panta.

Staciju preču kantoņa, noliktavu un pagalmu atvēršanas laiks.

1. Visas dzelzceļu stacijas, preču kantoņi, noliktavu un preču pagalmu atvēršanas un darbības ziņā, sadalās četrās grupās:

- grupā ietilpst stacijas ar 8 stundu darba laiku preču operācijām;
- grupā ietilpst stacijas ar 9 stundu darba laiku preču operācijām;
- grupā ietilpst stacijas un pieturas punkti ar preču operāciju izvešanas laiku ne īsāku par 4 stundām;
- grupā ietilpst stacijas un pieturas punkti, kur preču pieņemšanu un izdošanu izdara virskondutors vilciena stāvēšanas laikā.

Staciju ierindošanu grupās izdara Dzelzceļu virsvalde.

2. Preču kantoņi (kases), noliktavas un pagalmi atvērti darbdienās, izņemot 3. punktā minētās dienas, lielā un parastā ātruma preču sūtījumu pieņemšanai un izdošanai:

I grupas stacijās no plkst. 8 līdz 17 ar pārtraukumu pusdienas laikā no plkst. 12 līdz 13;

Rīgas preču, Rīgas krasta, Tornakalna, Liepājas preču un Daugavpils I preču stacijās, kur preču pieņemšanu nokārto atsevišķas kases, sīko sūtījumu preču pieņemšanu uzsāk plkst. 9 un turpina līdz plkst. 18, bet sestdienās un citās 3. punktā minētās dienās līdz plkst. 16, ar pārtraukumu pusdienas laikā no plkst. 12 līdz 13. Preču ievēšanu šīs stacijās pārtrauc plkst. 16, bet 3. p. minētās dienās plkst. 15.

L platuma vagonos pārvadājamo kokmateriālu un malkas sūtījumu pieņemšanu un izdošanu Ventspils stacija uzsāk plkst. 6 un turpina līdz 19, bet 3. punktā minētās dienās līdz plkst. 15, ar pārtraukumu pusdienas laikā no plkst. 12 līdz 13. Šo sūtījumu iekraušana vagonos un izkraušana no tiem ar preču īpašnieku līdzekļiem jāizdara laikā starp plkst. 6 un 19, bet 3. punktā uzrādītās dienās — starp plkst. 6 un 15.

II grupas stacijās no plkst. 8 līdz 17;

III grupas stacijās un pieturas punktos no 4 līdz 8 stundām — laikā starp plkst. 8 un 17. Šo staciju un pieturas punktu atvēršanas laiku komercoperācijām, atkarībā no vilcenu garāmiešanas un citiem vietējiem apstākļiem, nosaka Dzelzceļu virsvalde, pie kam atsevišķu staciju un pieturas punktu atvēršanas laiku pielaižams dalīt divos periodos ar starpbrīdi un atsevišķus pieturas punktus nakts laikā pavisam slēgt.

Par komercoperāciju darbības laiku stacijās izkaņami sludinājumi.

3. Sestdienās, kā arī Jaunā gada, triju lielo gada svētku un Jāņa dienas priekšdienās visu grupu stacijas preču operācijām noteiktā laika, lielā ātruma sīku sūtījumu preces visās stacijās, izņemot 5. punktā minētās, kā arī IV grupas stacijās un pieturas punktus un parastā ātruma sīkus sūtījumus II un III grupu stacijās un pieturas punktus jāpieņem pārvadāt katru dienu, neizslēdzot svētdienas un svinamās dienas, vienu

stundu pirms vilciena atiešanas, ar kuņģu pārvadā šīs preces uz attiecīgās līnijas, pārtraucot viņu pieņemšanu 15 minūtes pirms vilciena atiešanas, bet jāizdod saņēmējiem pusstundas laikā pēc vilciena pienākšanas, ar kuņģu šīs preces pārvadātas. Šinī un pēc iespējas arī citā laikā visās stacijās jāizdod stacijās pienākušie dzīvnieki, zivis, putni, bišu saimes un mironi. IV grupas stacijās preču pieņemšanu un izdošanu izdara vilciena stāvēšanas laikā virskondutors.

Bez tam vēl II un III grupu stacijās un pieturas punktos, kuri nakts laikā nav slēgti, uz klientu vēlēšanos jāpieņem pārvadāt un jāizdod saņēmējiem pienākušie lielā un parastā ātruma sīkie sūtījumi arī visu citu (bez izņēmuma) vilcienā laikā pēc tam, kad dežūrējošais stacijas darbinieks nokārtojis darbus, saistītos ar vilcienā pienākšanu un atiešanu.

Vilcienus, ar kuņģiem pārvadā lielā ātruma preces, noteic Dzelzceļu virsvalde.

5. Atsevišķās I grupas stacijās, kur tas pēc vietējiem apstākļiem nepieciešams, lielā ātruma preces pieņem nosūtīšanai un izdod saņēmējiem darbdienās (ieskaitot sestdienas) bez 2. punktā paredzētā laika vēl no plkst. 19 līdz 21, bet svētdienās un svinamās dienās no plkst. 9 līdz 11 un no plkst. 19 līdz 21. Šos laikus Dzelzceļu virsvalde var grozīt klientu ērtības labā un atkarībā no vilcienā pienākšanas un atiešanas laika. Tādas stacijas noteic Dzelzceļu virsvalde.

6. Vieglas, kuņas uzskaitītas „Starptautiskās konvencijas preču pārvadāšanai pa dzelzceļiem (CIM) I. pielikumā“, I un II klasēs un III klases III-a grupā, kā arī dz. lik. 96. p. izpildnot. XIII nodalījuma I pantā paredzētās sprāgstvielas, svarā līdz 3000 kg, pieņem pārvadāšanai tikai trešdienās un sestdienās. Minētais neattiecas uz spirta, petrolejas un sērskābes sūtījumiem.

7. Preču iekraušana vagonos un izkraušana no vagoniem ar preču īpašnieku līdzekļiem nepārtraukti jāizdara visās stacijās darbdienās laikā starp plkst. 8 un plkst. 17, bet sestdienās un 3. p. minēto svētku priekšdienās līdz plkst. 15.

Bez tam, ārpus šī vispārējā kraušanas operācijām noteiktā laika iekraujami vagonos un izkraujami no vagoniem ar preču īpašnieku līdzekļiem lielā ātruma sūtījumi sevišķi minētās stacijās (sk. 5. p.) darbdienās no plkst. 19 līdz 21, bet svētdienās un svinamās dienās no plkst. 9 līdz 11 vai kādā citā laikā, kad attiecīgā stacijā notiek lielā ātruma preču pieņemšana un izdošana.

Laikā, kad attiecīgas preces iekraujamas vai izkraujamas no vagoniem ar preču īpašnieku līdzekļiem, staciju pagalmi atvērti šādu nosūtāmo preču ievēšanai vai izpirkto preču izvešanai.

Piezīme: transitsūtījumu izkraušana no vagoniem kuņģos un transitoliktavās un iekraušana no kuņģiem un transitoliktavām vagonos, izdarāma šinī punktā nosacītā laikā, bet ar pārtraukumu pusdienas laikā no plkst. 12 līdz 13; 3. punktā minēto svētku priekšdienās transitsūtījumu kraušanas operācijas pārtraucamas plkst. 12.

8. Svētdienās un svinamās dienās, kuņas paredzētas likumā par valdības un pašvaldības iestādēs svinamām dienām (sk. „Valdības Vēstneša“ 1920. g. 28. numuru, 1921. g. 294. numuru un 1934. g. 247. numuru) visu staciju preču kantoņi (kases), noliktavas un pagalmi preču operācijām, ar 4. un 5. p. minētiem izņēmumiem, ir pavisam slēgti.

9. Ar preču īpašnieku līdzekļiem izkraujamo preču sūtījumu pārvadāšanas dokumenti visās stacijās jāizdod saņēmējiem pirms sīksūtījumu dokumentiem.

Pie 52. panta.

Noteikumi par dzelzceļu zemes iznomāšanu.

1. §.

Visa dzelzceļiem piederošā zeme sadalīta sekojošās kategorijās:

- zeme, uz kuņas atrodas pastāvīgas segtas un atklātas preču noliktavas un preču pagalmi;
- zeme, uz kuņas ierīko pagaidu noliktavas tiem gadījumiem, ja tiktu pārpildītas pirmās kategorijas noliktavas;
- laukumi dzelzceļu saimniecisko materiālu uzglabāšanai;
- uz nomu izdodamie laukumi pa dzelzceļiem pienākušo un nosūtīšanai pievesto preču un dažādu materiālu nokraušanai, uzglabāšanai un dažādām saimniecības vajadzībām.

Rīgas preču un Tornakalna stacijās nomas laukumos atļauts tirgoties arī ar malku un nokrautiem kokmateriāliem, bet ar cukurbiešu atgriezumiem visās stacijās.

Piezīme. Lauksaimniecības vajadzībām dzelzceļu kalpotājiem, privātpersonām vai iestādēm zemi iznomā uz sevišķu noteikumu pamata.

2. §.

Nomas nauda par 1. § IV kategorijā paredzēto iznomājamo zemi ņemama sekojošos apmēros par kv. metru mēnesī.

I grupa. Rīgas preču stacijā:

I kategorijas nomas laukumi:

I līnija pie	CVIII sliežu ceļa	laukumi	№№	1— 2 ieskaitot
II	XCIX	„ „ „	№№	14— 16 „
V	XC	„ „ „	№№	63— 66 „
VII	LXXXVII	„ „ „	№№	102—107 „
VIII	LXXXVI	„ „ „	№№	125—129 „
IX	LXXXV	„ „ „	№№	144—149 „
X	LXXXIV	„ „ „	№№	162—164 „
X	LXXXIV	„ „ „	№№	168—169 „

10 sant.

II kategorijas nomas laukumi:

I līnija pie	CVIII sliežu ceļa	laukumi	№№	3— 4 ieskaitot
II	XCIX	„ „ „	№№	17— 20 „
IV	(bez vagonu pa-	došanas)	„ „ „	№№ 49— 50 „
V	pie	XC	„ „ „	№№ 67— 74 „
VI	„ „	LXXXVIII	„ „ „	№№ 81— 90 „
VII	„ „	LXXXVII	„ „ „	№№ 108—116 „
VIII	„ „	LXXXVI	„ „ „	№№ 130—138 „
IX	„ „	LXXXV	„ „ „	№№ 150—158 „
X	„ „	LXXXIV	„ „ „	№№ 165—167 „
X	„ „	LXXXIV	„ „ „	№№ 171 „
XI	„ „	LXXXIII	„ „ „	№№ 172—177 „

8 sant.

III kategorijas nomas laukumi:

I līnija pie	CIX sliežu ceļa	laukumi	№№	5— 8 ieskaitot
I	„ „	CXI	„ „ „	№№ 9— 13 „
II	„ „	XCIX	„ „ „	№№ 21— 27 „
IV	„ „	XCII	„ „ „	№№ 53— 62 „
V	„ „	LXXXIX	„ „ „	№№ 75— 80 „
VI	„ „	LXXXVIII	„ „ „	№№ 91—101 „
VII	„ „	LXXXVII	„ „ „	№№ 117—122 „
VIII	„ „	LXXXVI	„ „ „	№№ 139—143 „
IX	„ „	LXXXV	„ „ „	№№ 159—160 „
XIII	„ „	LXXXII	„ „ „	№№ 182—190 „
XIII	„ „	LXXXI	„ „ „	№№ 191—200 „
XIV	„ „	LXXXI	„ „ „	№№ 201—213 „

6 sant.

17. §.

Vagoni un citi satiksmes līdzekļi, kurus nomnieki lieto pie nomājamiem zemes laukumiem, nomniekiem ar saviem līdzekļiem un uz sava rēķina jāiztīra no gruziem, skaidām un citiem pārvadāto materiālu atkritumiem, novācot atkritumus norādītās vietās.

Ja vagoni nav pietiekoši iztīrīti, tad stacijas priekšnieks dod rīkojumu iztīrīt vagonus ar dzelzceļu līdzekļiem un nomnieka rēķinu un sastāda par to aktis, uzrādot viņas vagonu tīrīšanas izdevumus.

Līdz izdevumu samaksai stacijai tiesība nepadot nomniekiem, pie nomājamiem laukumiem vagonus izkraušanai un iekraušanai; izņēmumi pieļaujami vienīgi valsts iestādēm. Aktis iesūtāms Dzelzceļu virsvaldei 3 dienu laikā.

18. §.

Nomniekam un viņa vietniekam jāpielaiž uz nomājamiem zemes laukumiem dzelzceļu ierēdņi un sargi laukumu pārraudzīšanai un amata pienākumu izpildīšanas gadījumos.

19. §.

Nomnieki atbild par visiem tiem zaudējumiem, kas dzelzceļam cēlušies caur viņu vai viņu pilnvarnieku un strādnieku rīcību un nolaidību un rīkošanos pretēji šiem noteikumiem. Zaudējumu izceļšanās gadījumos nomniekiem jāizdara uz sava rēķina vajadzīgie izlabojumi, lai zemes laukumi un citi dzelzceļa īpašumi pieņemtu agrāko veidu. Pretējā gadījumā Dzelzceļu virsvaldei tiesība izlabojumus izdarīt uz nomnieka rēķinu.

20. §.

Uz nomājamiem zemes laukumiem aizliegts kuriņāt uguni un rīkoties ar uguni.

21. §.

Vasaras laikā, lai nodrošinātos pret ugunsgrēka izceļšanos, nomniekiem jātur uz nomājamiem zemes laukumiem mucas ar ūdeni un slotām, kā arī ugunsdzēsēšanai nepieciešamie rīki un vajadzīgais skaits strādnieku resp. sargu.

22. §.

Uz nomājamiem zemes laukumiem nokrautie materiāli jāapsargā nomniekiem ar saviem līdzekļiem, pie kam dzelzceļš neuzņemas uz sevi nekādu atbildību par materiālu iztrūkumu, bojāšanos, zādzībām, ugunsgrēka gadījumiem u. t. t., neatkarīgi no zaudējumu izceļšanās iemesliem.

23. §.

Nomniekam jāpilda noteikumi par koka materiālu noliktavām. Materiāli jānokrauj stacijās ne tuvāk par 2,2 m no sliežu ceļu ārējās sliedes un posmos starp stacijām ne tuvāk par 5 m no sliežu ceļa ārējās sliedes, bet līdzenā vietā ārpus ierakumiem, kur nav ķivetu, laikā no aprīļa līdz 1. novembrim materiālus, izņemot dēļus, latas, plankas un viegli uzliesmojošus materiālus, var nokraut arī 2,5 metra attālumā no sliežu ceļu ārējās sliedes. Nomniekam tiek uzlikts par pienākumu rūpēties, lai materiāli nevarētu nobrukt no krautnēm uz sliežu ceļu pusi.

Šoseju un zemes ceļu departamentam atļauts pie grants, oļu un plienakmeņu šķembu materiālu pārvadāšanas izkraut minētos materiālus tā, lai to nogāzes apakšējais punkts atrastos 1,00 m no ceļu ārējās sliedes, ar noteikumu, lai nogāze būtu ar slīpumu ne mazāku par 1:1,25 un lai materiālu krautnes augstums būtu ne lielāks par 1,00 m.

Koku materiāli jāsakrauj kārtīgās grēdās, kurās pienācīgi jānostiprina, lai tās, vilcieniem garāmejojot, nesabruktu. Ja materiālu nokraujamās vietās atrastos telefonu stabi, tad grēdas jākrauj mazākais 1 m attālumā no katra staba. Materiālu grēdas nokraujamas viena metra attālumā no blakus laukuma robežas.

Grēdu augstums nedrīkst pārsniegt:

- dēļiem 8 m, pie kam no sliežu ceļa puses grēdām jābūt nokrautām kāpveidīgi, t. i. ar 2 līdz 3 m lielām pakāpēm;
- balķiem, klučiem, stimbāniem, maikai, ķieģeļiem — 2,2 m;
- akmeņiem — 1 m.

Aizliegts nokraut preces un materiālus uz nogāzēm, kas atrodas dzelzceļu stīgu malās.

Sabrukušās materiālu grēdas laukumu nomniekiem no jauna jāsakrauj un jānostiprina 3 dienu laikā, skaitot no sabrukšanas brīža. Ja nomnieks sabrukušās grēdas minētā laikā sakrauj, tad nomas nauda par to zemi, kurā aizņemtu sabrukušās grēdas, nav jāmaksā. Ja grēdas 3 dienu laikā nav sakrautas, tad nomniekam par to zemi, ko lieki aizņēma sabrukušās grēdas, jāmaksā divkārtā nomas nauda 3. § paredzētos apmēros, skaitot no grēdu sabrukuma dienas.

Gadījumā, kad sabrukušās grēdas apdraud vilcienu kustību vai aizsprosto piebraucamos ceļus pie laukumiem, nomniekam nekavējoties jāpārkrauj izjukušās un sabrukušās grēdas ar saviem līdzekļiem un uz savu rēķinu. Ja nomnieks atteiktos to darīt, vai arī viņš vai viņa pilnvarnieks neatrastos uz nomājama zemes laukuma, tad izjukušos materiālus sakrauj uz nomnieka rēķinu dzelzceļš ar saviem līdzekļiem.

Viegli degošos materiālus, kā sienu, salmus, bērzu mizas, lūkus, žaģarus un citus tamlīdzīgus materiālus, var nokraut tikai ar sevišķu Dzelzceļu virsvaldes atļauju un uz sevišķu noteikumu pamata.

24. §.

Nomniekiem jāizpilda visi stacijas priekšnieka aizrādījumi un rīkojumi par kārtīgu un pareizu malkas un materiālu nokraušanu un uzglabāšanu.

25. §.

Nomniekiem uz savu rēķinu jāsedz maksājumi, kurus uzlikta valsts un pašvaldības iestādes sakarā ar noslēgtiem zemes nomāšanas līgumiem.

26. §.

Visi pārrautumi starp Dzelzceļu virsvaldi un nomnieku par līguma noteikumu nepildīšanu izšķirjami tiesu iestādēs Rīgā, ja abas puses par tiem nevar labprātīgi vienoties. Tehniskos jautājumos par galīgiem skaitās dzelzceļu galvenā direktora lēmumi.

27. §.

Nomas maksa nav ņemama par laukumiem, kurus izlieto dzelzceļiem piederošu materiālu uzglabāšanai.

Šis nosacījums attiecas kā uz § 1. III kat. uzrādīto dzelzceļu saimniecisko materiālu uzglabāšanai iedalītiem laukumiem, tā arī uz § 1. IV kat. paredzētiem laukumiem, ja tie aizņemti ar dzelzceļiem piederošiem materiāliem.

Gadījumos, kad privātām personām vai valsts iestādēm piederoši materiāli, kas uzglabājas uz dzelzceļu zemes, pāriet dzelzceļu rīcībā, nomas nauda par laukumu aizņemšanu aprēķināma un iekasējama no materiālu īpašniekiem par laiku līdz šo materiālu nodošanai dzelzceļu īpašumā, skaitot nepilnus mēnešus par pilniem. Šādos gadījumos sastādāma attiecīga akts.

28. §.

Šajos noteikumos minēto līgumu un pārējo dokumentu rakstības saturu un formu noteic un izmaina Dzelzceļu virsvalde.

29. §.

Šo noteikumu nekārtīgajiem pildītājiem dzelzceļi var zemi neiznomāt.

30. §.

Zemes sadalīšanu un sīkākus noteikumus par viņas iznomāšanu nosaka Dzelzceļu virsvalde ar atsevišķu instrukciju.

Pie 54. panta.

Preču nosūtīšanas kārtība.

1. Visas preču operācijām atklātās dzelzceļu platsliežu un piedvedēju līniju stacijas pieņem pārvadāt bez iepriekšēja pieteikuma siksūtījumus ar uzrādītu gabalu skaitu, svarā līdz 5000 kg. bet lauku 600 mm ceļu stacijas — svarā līdz 2000 kg.

Piezīme. Stacijas, kurās nav attiecīgu slēgtu noliktavu tādu preču uzglabāšanai, kas līdz viņu iekraušanai vagonos prasa uzglabāšanu slēgtās noliktavās, šādas preces pieņem tikai tad, ja stacijās ir tukši vagoni, kur preces iekraut, vai ir sagaidāms attiecīgs vilciens.

2. Preču sūtījumus, smagākus par 1. punktā paredzētiem, t. i. pusvagonu sūtījumus, vagonu sūtījumus, garu priekšmetu sūtījumus, sprostīgus un gabalu sūtījumus, neskatoties uz to svaru, ja stacijā nav pietiekošā vairumā tukšu vagonu šo sūtījumu tūlītējai iekraušanai, pieņem tikai ar iepriekšēju pieteikumu un vagonu pieprasījumu.

3. Ja preču nosūtītājs ar vienu preču zīmi vēlas nodot pārvadāt sūtījumu, kuru saskaņā ar 2. punktu nevar pieņemt bez iepriekšēja pieteikuma, tad par to iepriekšējā dienā līdz plkst. 12 jāpaziņo tās stacijas priekšniekam, kurā viņš nodomājis šādu preču sūtījumu pārvadāšanai nodot. Pieprasījumi pēc cisternām, izotermiskiem vagoniem, četrasīgām platformām vai pusvagoniem iesniedzami attiecīgās stacijas priekšniekam 48 stundas pirms šo vagonu nodomātās kraušanas dienas.

4. Vagonus iekraušanai var prasīt rakstiski, tālegrafiski vai telefoniski. Vagonu pieprasītājiem stacijas iesniedz bez maksas speciālas pieprasījuma veidlapas (paraugs № 1), kurās jāsniedz sekojošas ziņas:

- Kādā mēneša datumā vagoni padodami;
- Vagonu skaits un šķira ar sevišķām atzīmēm par gaļumu vai tipumu;
- Preču nosaukums saskaņā ar preču nomenklātūru;
- Svars un gabalu skaits;
- Gala stacija;
- Saņēmēja uzvārds un vārds.

Šādas ziņas uzdodamas arī, ja vagonus pieprasa rakstiski vai tālegrafiski un vagona pasūtītājs speciālo pieprasījuma veidlapu neizpilda. Pieprasot vagonus telefoniski, pieprasījuma veidlapu (paraugs № 1) izpilda pieprasījuma pieņēmējs.

Piezīme. Pieprasījumi par vagonu padošanu Liepājas-Alsungas, Ventspils-Virpes-Dundangas, Pakalniešu-Kūdupes un Sitas-Rēzeknes līnijas stacijās, kurās preču pieņemšanu izdara virskondukti, iesniedzami: Liepājas-Alsungas līnijā — Liepājā pasažieru, Ventspils-Virpes-Dundangas līnijā — Ventpilī, Pakalniešu-Kūdupes līnijā — Balvos un Sitas-Rēzeknes līnijā — Rēzeknē I. Pieprasījumus var iesniegt arī attiecīgai vagonu padošanas stacijai tuvākajā kaimiņstacijā, kurā izdara neaprobežotas preču operācijas.

5. Vagonus, izņemot piezīmēs 1. un 2. minētos gadījumos, nevar pieprasīt uz noteiktu stundu, bet gan uz nākošo darba dienu.

1. piezīme. Miroņiem, dzīvniekiem, lielā ātruma un ekspressūtījumiem, tāpat Armijas štāba satiksmes daļa vagonus var pasūtīt uz noteiktu stundu, tomēr ar tādu aprēķinu, lai līdz paredzētajam vilciena atiešanas laikam iekraušanas operācijas būtu pabeigtas.

2. piezīme. Arī ostas stacijās Liepājā, Ventpilī, Bolderājā, Rīgā krasta un Mangaļos vagonus iepriekšējā dienā atļauts pieprasīt atsevišķi katram darba periodam, t. i. priekšpusdienai un pēcpusdienai, skaitot pēdējo no pulksten 13.

6. Saņemot pieprasījumu padot vagonus, par katru prasīto vagonu, izņemot tālāk minētos gadījumus, ņemama drošības nauda tādā apmērā, kāda preču tarifa I. daļā noteikta maksa par vagonu aizturēšanu pirmajā dienā.

Drošības naudu neņem:

- no valsts iestādēm. Vagonu pieprasījumiem šādā gadījumā jābūt raksta, telegrammas vai telefonogrammas veidā ar iestādes vadītāja vai priekšnieka parakstu;
- stacijās, kurās Dzelzceļu virsvalde izsludinājusi pastāvīgu vagonu rezervi;
- ja stacijai ar viņas rīcībā esošiem vagoniem ir iespējams apmierināt vagonu pieprasījumus pieprasīšanas dienā un nosūtītājs šīnā dienā iesāk arī preces kraut;
- ja vagonus pa telefonu pieprasa lauku stacijās, pie kurām nav pilsētu, miestu vai biezi apdzīvotu vietu.

Tāpat ja vagonus pa telefonu pieprasa pilsētu, miestu vai biezi apdzīvotu vietu stacijās no tālākas apkārtnes.

Abos gadījumos, pēc pieprasījuma pieņemšanas, stacijas priekšnieks pa vagona pieprasītāja norādīto telefonu pārbauda, vai šī persona patiešām ir vagonu pieprasītājs. Pārbaude izdarāma katrā ziņā pirms vagonu pieprasījuma pārraidīšanas Virsvaldei (ziņas forma № 2). Šis telefoniskās pārbaudes izdevumus sedz preču nosūtītājs. Vagonu pieprasījuma veidlapā jāieraksta parakstīta atzīme, kas un kad pārbaudi izdarījis.

7. Ja vagonus pa telefonu pieprasa stacijās, pie kurām atrodas pilsētas, miesta vai biezi apdzīvotas vietas un vagona pieprasītājs dzīvo minētajās vietās, tad drošības nauda, ja tā nav iemaksāta iepriekš, jāiemaksā stacijā vagonu pieprasīšanas dienā līdz pulksten 14. Ja līdz tam laikam drošības naudu neiemaksā, pieprasījums uzskatāms par anulētu.

Vagonu pieprasījumu veidlapā stacijas priekšnieks ieraksta par to attiecīgu atzīmi.

8. Ja rakstiska, tālegrafiska vai telefoniska pieprasījuma iesniedzējs stacijas priekšniekam ir personīgi pazīstams un pilnīgi droša persona, viņš no vagona pieprasītāja, pēc saviem ieskatiem, var drošības naudu neņemt un telefonisko pārbaudi arī neizdarīt, tikai vagona neizmantošanas gadījumā atbildību par tarifā paredzētiem maksājumiem nes stacijas priekšnieks. Uz vagonu pieprasījuma veidlapas stacijas priekšnieks tādā gadījumā ar savu parakstu apliecina, ka drošības nauda, saskaņā ar šo noteikumu punktu, nav pieprasīta.

9. Ja bez drošības naudas iemaksas (punkts 6-d) iekraušanai padoto vagonu neizmanto un par to no nosūtītāja nav iespējams iekasēt tarifā paredzēto maksu un telefoniskās pārbaudes izdevumus, tad stacija par to ziņo Eksploatācijas direkcijai, pieliekot izrakstu no vietējās telefona centrāles par pārbaudes sarunu. No tāda nosūtītāja dzelzceļiem cēlušos zaudējumus iekasē pie pirmā nākošā vagona pasūtījuma un turpmāk tam vagonus bez drošības naudas iepriekšējās iemaksas vairs nepadod.

10. Visi ienākušie vagonu pieprasījumi viņu iesniegšanas kārtībā stacijai jāieraksta īpašā grāmatā (paraugs № 2, ser. E 22) ar attiecīgajās iedaļēs paredzētām ziņām.

Piezīme. Pieprasījumi uz vagoniem cukurbišu iekraušanai reģistrējami speciāli tikai šīm precēm paredzētā grāmatā ser. E 22-a.

11. Pulksten 12 stacijās beidz pieņemt pieprasījumus nākamajai dienai un ziņas nekavējoties pārraida rīcības daļai, kurā sadala stacijām vagonus. Līdz vagonu sadalīšanai pieņemami vēl steidzami vagonu pieprasījumi, kā miroņiem, dzīvniekiem, pasta pārvadājumiem, lielajam ātrumam, ekspressūtījumiem un Armijas štāba satiksmes daļai. Šos pieprasījumus stacijās tādā pašā kārtā kā parastos pieprasījumus ieraksta vagonu pieprasījumu grāmatā.

12. Pēc pulksten 18.00, kad stacijās priekšnieks saņēmis rīkojumu par nozīmētiem vagoniem, jāpaziņo preču nosūtītājiem vai viņu pilnvarotām personām, cik vagonus nākošā dienā pados un kad būs iespējams izdarīt preču iekraušanu. Šis ziņas izkaļamas stacijā redzamā un publikai ērti pieejamā vietā paziņojuma veidā, uzrādot kam, kad un cik vagonus pados.

Ziņas var pieprasīt arī pa tālruni.

13. Visu ar preču īpašnieku līdzekļiem iekraujamo preču ieviešanu izsūtīšanas stacijā atļauts uzsākt nākošā darba dienā pēc paziņošanas par vagonu sadalīšanu preču iekraušanai. Preces, kurās atļautas ievest agrāk, minētas preču tarifa I daļas § 37.

Iesākot preču pievešanu, stacijas priekšniekam nododama ar visām ziņām piepildītā preču zīme.

14. Ja preču nosūtītājs no pieprasītiem vagoniem atteicies pirms to padošanas iepriekšējā dienā līdz pulksten 14 un ja no viņa iekasēta drošības nauda, tad tā viņam atmaksājama, ieturot vienīgi zīmognodevu. Ja preču nosūtītājs no pieprasītiem vagoniem atsakās pēc plkst. 14, tad iekasētā drošības nauda nav atmaksājama, neatkarīgi no tā, vai vagoni padoti, vai nē. Drošības nauda nav atmaksājama arī, ja nosūtītājs laikā nav ievēris stacijā visu pieteikto preču vairumu un vagoni tamdēļ palicis pieteiktajām precēm neizlietots. Ja drošības nauda nav bijusi iemaksāta, tad no vagonu pieprasītāja iekasējama preču tarifā 1 daļā paredzētā maksa par vagonu aizturēšanu pirmajā dienā.

Ja vagoni padoti uz valsts iestādes pieprasījumu, tad par vagona neizlietošanu sastāda aktu, kuŗu kopā ar pieprasījumu iesūta Finanču direkcijai.

15. Nomas laukumos preces var ievest bez to ierakstīšanas vagonu pieprasījumu grāmatā un bez preču zīmju iesniegšanas. Pie šo preču nosūtīšanas tomēr ievērojamas visas šo noteikumu prasības.

16. Ja vagonu pieprasījumi ir tik lieli, ka dzelzceļi tos nespēj izpildīt, tad vagonu padošana preču iekraušanai jāizdara zemāk uzrādītā kārtībā.

Visas parastā ātruma pārvadāšanai pieteiktās preces viņu nosūtīšanas ziņā sadalās:

- A. Valsts vai sabiedriskām vajadzībām nepieciešamos sūtījumos.
- B. Kārtas sūtījumos.

17. Par valsts vai sabiedriskām vajadzībām nepieciešamiem sūtījumiem uzskatāmi: a) Kaŗa ministrijas un viņas iestāžu kaŗa mantu sūtījumi uz pieteikumu pamata, kā arī šīs ministrijas iestāžu pārvadājumi, nodotie nosūtīšanai pret tūlītēju samaksu skaidrā naudā.

b) Dzelzceļu kurināmo un smērvielu pārvadājumi sevišķi steidzamos gadījumos, ja tas nepieciešams kustības uzturēšanai.

c) Uz īpašu valdības rīkojumu pamata izdarāmie pārvadājumi nelaimes gadījumu novēršanai, steidzamas palīdzības sniegšanai nelaimē kritušiem, un citu nepieciešamu vajadzību steidzamai apmierināšanai.

Piezīme: a, b un c punktos minētos sūtījumus var pieņemt pārvadāt ārpus kārtas tikai tad, ja nosūtītājs un saņēmējs ir valsts iestāde vai tās amata persona.

18. Visas citas parastā ātruma pa dzelzceļiem pārvadājamās preces attiecībā uz iekraušanu vagonos skaitāmas par kārtas sūtījumiem.

19. Vagonu pieprasījumu grāmatā ser. E 22 ir 200 numurētas lapas puses ar sekojošām iedalēm:

- 1) Nē pēc kārtas.
- 2) Pieprasījuma iesniegšanas diena.
- 3) Pieprasītājs.
- 4) Gala stacija.
- 5) Preces nosaukums.
- 6) Sevišķas atzīmes par vagona gaŗumu vai tilpumu.
- 7) Iekraušanas frontes gaŗums vagonos (domāts katram pieprasītājam atsevišķi).
- 8—23) Pieprasīto un padoto vagonu skaits un šķira katrā pieprasījuma dienā.

20. Katram pusmēnesim ikviena stacija minētajā grāmatā aizņem 2 lapas puses, un šīs lapas pusēs ierakstāmi visi ienākušie vagonu pieprasījumi iesniegšanas kārtībā, pie kam vienam un tam pašam pieprasītājam pusmēneša laikā drīkst aizņemt tikai vienu horizontālu līniju.

21. Virs lapas pusēm ierakstāms mēneša nosaukums kalendāra kārtībā. Katra atsevišķa pieprasītāja pieprasītais vagonu skaits ierakstāms attiecīgā datuma iedalē. Paši pieprasījumi, kā arī iepriekšējā pusmēneša pēdējās dienas atlikums ierakstāmi vertikālās rindīnās ar numerāciju pēc kārtas, sākot katru pusmēnesi no № 1. Pieprasīto vagonu skaits ierakstāms attiecīgā datuma iedalē virs stripas (skaitītājā), bet padotie iekraušanai vagoni zem stripas (saucējā). Ja pieprasītājam no iepriekšējā datuma palikuši nepadoti vagoni, tad tādi pārnesami uz nākošo dienu, ierakstot attiecīgā datuma iedalē, virs stripas. Ja tekošā dienā tam pašam pasūtītājam jau kāds vagoni ir pieprasīti, tad nepadotie vagoni no iepriekšējās dienas pārnesami pie tekošās dienas pieprasījuma ar plus (+) zīmi.

Visi ieraksti izdarāmi ar tinti.

22. Rakstiskajos (arī tēlegrafiskajos) vagonu pieprasījumos tāpat uz tēlefonisko pieprasījumu izrakstītajās veidlapās, neatkarīgi no ierakstīšanas pieprasījumu grāmatā, atzīmējams arī raksta ienākšanas datums, stunda un №, ar kuŗu pieprasījums ierakstīts grāmatā. Pieprasījumi sakopojami pa dienām un mēnešiem un uzglabājami līdz šo dokumentu glabāšanai paredzētajam laikam.

23. Tēlefoniskie pieprasījumi nekavējoties ierakstāmi vagonu pieprasījumu grāmatā, atzīmējot piezīmju rubrikā „tēlef.” un pieprasījuma ienākšanas stundu (piem., „tēlef. plkst. 10.10” darbinieka paraksts).

24. Par vagonu pieprasījumiem uz noteiktu laiku (p. 5.) taisāma atzīme vagonu pieprasījumu grāmatas 24. rubrikā — piezīmēs.

25. Vagonu pieprasījumu grāmatā nav ierakstāmi vagoni pāradresējamiem sūtījumiem un privātie vagoni.

26. Vagonu pieprasījumi cukurbiešu iekraušanai reģistrējami atsevišķā pieprasījumu grāmatā ser. E. 22 — a, kuŗai ir 200 numurētas lapas puses ar sekojošām iedalēm:

- 1) Nē pēc kārtas.
- 2) Pieprasījuma iesniegšanas diena.
- 3) Pieprasītāja uzvārds un vārds.
- 4) Pieprasīto vagonu skaits.
- 5) Biešu svars.
- 6) Kādā datumā vagoni padoti.
- 7) Faktiskais netto svars pēc gala stacijas pārsvēršanas rezultātiem.
- 8) Piezīmes.

Katra grāmatas lapas puse domāta atsevišķai dienai. Katrā lapas pusē ir 12 horizontālas līnijas 12 pieprasītājiem. Stacijas, kuŗās pēc cukurbiešu pārvadāšanas plāna paredzēti dienā vairāk par 12 vagoniem, pieprasījumu reģistrēšanai aizņem vairākas lapas puses.

27. Dzelzceļiem jāapmierina visi vagonu pieprasījumi, stingri ievērojot kārtību, kādā pieprasīti un izsūtīti attiecīgas šķiras vagoni. Ja tomēr šo kārtību nevarētu ieturēt un, vagonu pieprasījumiem pieaugot, pavārotos arī nepadoto vagonu skaits, priekšrocība dodama 17. punktā uzrādītiem preču sūtījumiem, lielā ātruma un ekspressūtījumiem, sīksūtījumiem, pastam, šķirstiem ar miroņiem, dzīvīm lopiem, zvēriem, putniem un dzīvām zivīm, ugunsnedrošām, ātri aizdegošām (izņemot ābolīņu, sienu, salmus un koka materiālus) un spridzināmām vielām, labībai, ēdamiām vielām un ātri bojājamiem precēm (svaigas, kūpinātas, žāvētas un sālītas zivis, vēži, dārzāju saknes, zaļumi un augļi, ogas, sēnes, minerāl- un augļu ūdeņi, ledus, svaigas un sālītas tauku vielas, piens un piena produkti, visāda gaļa un viņas produkti, alus, kvass, dzīvi stādi un puķes, vīns, maize, olas), mākslīgiem mēsliem laikā no 1. marta līdz 1. septembrim, cukurbietēm, transita un tiešās satiksmes preču sūtījumiem, kraujamiem tieši no kuģiem vagonos. Līdzīga priekšrocība dodama arī atsevišķām sezonas precēm, kā kurināmai malkai, lapu koku blūķiem u. t. t., sevišķi no Dzelzceļu virsvaldes noteiktā laika periodā.

28. Pēc tam, kad apmierināti vagonu pieprasījumi 27. punktā minēto preču iekraušanai, pēdējo preču pārvadāšanai pieprasītos vagonus dzelzceļi sadala starp stacijām proporcionāli staciju dienas iekraušanas frontes lielumam.

29. Ja pieprasīto vagonu kopskaits atsevišķā stacijā pārsniegtu uz šīs stacijas iekraušanas ceļiem brīvi novietojamos vagonu skaitu, tad pieprasījumos rīcības daļai stacijas neuzrāda visus pieprasītos vagonus, bet tikai to vagonu skaitu, kādu uz iekraušanas ceļiem iespējams padot. Iekraušanas frontes gaŗumu katrai stacijai atsevišķi nosaka Dzelzceļu virsvalde, bet iekraušanas frontes gaŗumu katram preču nosūtītājam — stacijas priekšnieks.

30. Sadalot vagonus starp atsevišķu staciju vagonu pieprasītājiem, jārikojas sekojoši: pirmā kārtā apmierināmi kaut ar vienu vagonu katrs vagonu pieprasītājs. Ja vagonu ir mazāk nekā pieprasītāju, tad vagoni pa vienam izdalāmi starp pieprasītājiem, resp. ierakstiem grāmatā, sākot ar pirmo pieprasītāju. Padotie vagoni jāuzrāda saucējā.

Piemēram, ja tekošā dienā padoti 2 vagoni, tad viņi izdalāmi pa vienam ierakstīšanas kārtībā pirmiem diviem pieprasītājiem. Nākošā dienā vagonu sadalīšana iesākama ar to pieprasītāju, līdz kuŗam tekošā dienā vagoni padoti, t. i. pēc kārtas skaitot ar № 3 u. t. t., kamēr atkal iesākas ar № 1. Ja izsūtītais vagonu skaits ir lielāks nekā pieprasītāju skaits, tad atlikušie vagoni sadalāmi lielākiem preču nosūtītājiem proporcionāli viņu iekraušanas frontes gaŗumam, atzīmējot šos vagonus zem stripas pie pirmā padotā vagona ar zīmi + (skat. paraugu).

31. Tādu preču pārvadāšanai, kuŗas var pārvadāt atklātos vagonos un ir uzskaitītas dz. likuma 114. p. izpildnoteikumu sarakstā, dzelzceļiem pieprasīto segto vagonu vietā ir tiesība padot platformas vai pusvagonus.

32. Ja preču nosūtītājs no atklāto vagonu lietošanas 31. punktā minētos gadījumos atsakās, tad drošības nauda, ja tā iemaksāta, nav atmaksājama, bet ja tā nav iemaksāta, tad no vagonu pieprasītāja iekasējama preču tarifā 1. daļā paredzētā maksa par vagonu aizturēšanu par pirmo dienu, pie kam vagonu pieprasījums skaitās par izbeigtu.

33. Atsaucot 12. un 30. punkta kārtībā neapmierinātus vagonu pieprasījumus līdz plkst. 14 tani dienā, uz kuŗu tie bija pieprasīti, ien aksātā drošības nauda par atlikušiem neapmierinātiem vagoniem izmaksājama vagonu pieprasītājam un vagonu pieprasījums uzskatāms par izbeigtu.

34. Ja kādai precei padoto vagonu zemākas celtspējas dēļ nevar izlietot, nosūtītājs var atteikties no šāda vagona izlietošanas, par ko taisāma atzīme „vagonu pieprasījumu grāmatā”, saskaņā ar šo noteikumu 33. punktu.

1. paraugs.
(Pie 4. punkta.)

Lūdzu padot preču iekraušanai ..... stacijā sekojošu vagonu skaitu:

mēneša	dienu	Vagonu		Precēm (Nosaukums pēc nomenklatūras)	Svarā vai gabalu skaits	Gala stacija	Saņēmējs
		skaitis	šķira ar sevišķām atzīmēm par gaŗumu vai tilpumu				

Pieprasītāja (paraksts): uzvārds, vārds un adrese .....

1. Pieprasījuma saņemšanas laiks stacijā 193..... g. .... mēn. stundā .....
2. Pieprasījums ierakstīts grāmatā ar kārtas № ..... Dažādas atzīmes.

2. paraugs.
(Pie 10., 19., 20. un 21. p.)

Pieprasījuma iesniegšanas diena	Pieprasītājs	Gala stacija	Preces nosaukums	Sevišķas atzīmes par vagonu gaŗumu vai tilpumu	Iekraušanas frontes gaŗums (vagonos)	Pieprasīto un padoto vagonu skaits un šķira				M a r t s.	
						Pieprasījuma dienas					
						1	2	3	4		
1	Petersons	Rīga krasta un Zasu- lauks	stīmbani malka	—	14	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	11	1
2	Ozols	Zemīdāni	malka	—	5	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	5	5
3	Krastiņš	Rīga preču	malka	—	8	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	4	4
4	Bergmans	Rīga krasta	stīmbani	—	6	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	3	3
5	Zempurs	Majori	balķi	30 pād. gaŗas	4	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	2	1
6	Mikēlsons	Jelgava	dzīves ie- kārtā	—	—	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	—	—
7	Freiberģs	Rīga preču	malka	—	12	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	4	4
8	Rutkis	Rīga krasta	stīmbani	—	4	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	—	—
9	Vanaģs	Tukums II	lokomobile	—	—	seg. pl.	pl.	seg. pl.	pl.	—	—

2. paraugs. (Turpinājums)
(Pie 10., 19., 20. un 21. p.)

M a r t s.

Pieprasīto un padoto vagonu skaits un šķira

Piezīme	Pieprasījuma dienas												24
	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	seg. pl.	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	5+5	9	9	9	8	8	8	7	6	4	3	3	3
	1	1	1	1	1	1	1	1	1+1	1	1	1	1
	4	3	3	3	2	2+4	5	5	4	3	2	2	2
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	3	2	2	2	2	1+6	7	7	6	4	3	3	3
	1	1	1	1	1	1	1	1	1+1	1	1	1	1
	3	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	3+4	7	6	6	6	5+6	11	10	8	8	6	6	5
	4	4	4	3	3	2	2	2	1	1	1	1	4

2.a paraugs.
(Pie 26. punkta.)

19. g. mēneša dienā.
Uz cukurfabriku.

№ pēc kārtas	Pieprasījuma iesniegšanas datums	Pieprasītāja uzvārds un vārds	Vagonu skaits	Svars	Kādā datumā vagoni padoti	Faktiskais svars pēc pārsveršanas gala stacijā	Piezīmes
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							

Ser. E 22a.

Pie 55. panta.
Preču sūtījumu piegādāšanas termiņi un to aprēķināšanas kārtība.
1. Pa dzelzceļiem pārvadājamo preču sūtījumu piegādāšanas termiņš uz krievu (1524 mm), normāla (1435 mm) un pievedceļu (1000 un 750 mm) sliežu platuma ceļiem, atkarībā no sūtījuma veida, sastādās no pārvadāšanas laikmetā atsevišķām operācijām paredzētiem zemāk noteiktiem termiņiem:

Izsūtīšanas un pārvadāšanas termiņi:

Sūtījumu veidi	Termiņi		Piezīmes
	Izsūtīšanai	Pārvadāšanai	
1	2	3	4
A. Lielā ātruma sūtījumiem: 1) Pārvadājot no Rīgas mezgla stacijām uz visām stacijām līdz: a) Mangājiem b) Siguldai c) Skrīveriem d) Jelgavai e) Kēmeriem f) Bolderājai, pēdējās stacijas ieskaitot.		1 diennakts	1. Par Rīgas mezgla stacijām, šo piegādāšanas termiņu nozīmē, uzskatāmas Rīga pas., Rīgā tirgus, Torņakalns, Zasuļauks, Zemītāni, Rīga preču, Rīga krasta, Čiekurkalns un Šķirotava.

Sūtījumu veidi	Termiņi		Piezīmes
	Izsūtīšanai	Pārvadāšanai	
1	2	3	4
2) pārvadājot visos pārējos virzienos	1 diennakts	1 diennakts uz katriem 250 pārvadāšanas kilometriem, skaitot nepilnus 250 km par pilniem.	2. Sūtījumiem, virzienos no viena iecirkņa uz otru, caur Rīgas mezgla 1. ailes A 1. un B 1. punktos paredzētie termiņi nav piemērojami. 3. Pārvadāšanas termiņš aprēķināms par kopējo tarifa attālumu no izsūtīšanas līdz gala stacijai, bet ja viena no šīm stacijām atrodas uz 600 mm platuma sliežu ceļiem, tad par attālumu no vai līdz šos ceļus ar 600 mm platuma ceļu savienojošai stacijai.
B. Parastā ātruma sūtījumiem: 1) Vagonu, pusvagonu un sīksūtījumiem, pārvadājot tos no Rīgas mezgla stacijām uz visām stacijām, līdz: a) Mangājiem b) Siguldai c) Skrīveriem d) Jelgavai e) Kēmeriem f) Bolderājai, pēdējās stacijas ieskaitot.	1 diennakts	1 diennakts	
2) Pārvadājot visos pārējos virzienos: a) sīksūtījumiem	2 diennakts	2 diennaktis uz katriem 250 pārvadāšanas km, skaitot nepilnus 250 km par pilniem.	
b) vagonu un pusvagonu sūtījumiem	2 diennakts	2 diennaktis uz katriem 200 pārvadāšanas kilometriem, skaitot nepilnus 200 km par pilniem.	

2. Augstāk uzrādīto piegādāšanas termiņu nozīmē par sīksūtījumiem uzskatāmi sūtījumi, kuriem veduma maksu aprēķina mazāk kā par 5 tonnām, par pusvagonu sūtījumiem — sūtījumi, kuriem veduma maksu aprēķina par 5 tonnām vai vairāk, bet mazāk kā par 10 tonnām un par vagonu sūtījumiem — sūtījumi, kuriem veduma maksu aprēķina par 10 tonnām vai vairāk, tāpat arī visi sūtījumi ar neuzrādītu gabalu skaitu.

3. Preču sūtījumu pārvadāšanai pa 600 mm platuma sliežu ceļiem un pa 1524 mm platuma Pakalniņu—Kūdupes līniju piegādāšanas termiņi netiek noteikti un sūtījumu piegādāšanas laiks ir atkarīgs no šo līniju satiksmes līdzekļu izmantošanas spējas.

Tiešā satiksmē pārvadājamiem preču sūtījumiem, kuŗu izsūtīšanas vai gala stacija atrodas uz 600 mm platuma sliežu ceļiem vai uz Pakalniņu—Kūdupes līnijas, piegādāšanas termiņi iesākas un izbeidzas uz 600 mm platuma ceļu savienojošām cita platuma ceļu stacijām vai Pakalniņu—Kūdupes līniju apkalpojošā Balvu stacijā, skaitot no pirmās pusnakts pēc sūtījuma pārņemšanas vai līdz pirmajai pusnaktij pēc tā nodošanas 600 mm platuma ceļiem vai Balvu stacijai.

4. Ceļojumu un transporta birojiem preču pieņemšanai no līnijas stacijām vai preču nodošanai pēdējām noteikti papildus termiņi, kuŗi pievesti lik. 12. panta izpildnoteikumu 13. §, bet dzelzceļu aģentūrām, kuŗas piegādā preces no nosūtītāja mājām uz staciju vai otrādi, šie piegādāšanas termiņi skaitāmi trīs diennaktis.

5. Preču piegādāšanas termiņi pagarinās par preces aizturēšanas laiku aiz iemesliem un apstākļiem, kuŗi uzrādīti Dzelzceļu likuma 55. pantā.

6. Šinīs noteikumos paredzētie termiņi sadalāmi starp pārvadāšanā piedalīušāmies dzelzceļiem šādi: izsūtīšanas termiņš piešķirams sūtījuma sākuma un gala ceļiem uz pusēm: kopējo pārvadāšanas termiņu sadala proporcionāli katra ceļa tarifa attālumiem uz attālumu rādītāja pamata; šo noteikumu 3. punktā paredzētais papildu termiņš piešķirams attiecīgas darbības izdarījušiem ceļiem vai uz pusēm, ja darbības piedalījušies abi piegulošie ceļi, bet 4. punktā minētais papildu termiņš piešķirams izsūtīšanas vai gala ceļam, atkarībā no sūtījuma virziena. Piegādāšanas termiņa pagarinājumi (sk. augstāk šo noteikumu 5. punktu) piešķirami tiem ceļiem, kuŗu robežās radušies sūtījumu aizturēšanas kavēkļi. Diennaktis dalot, daļas noapaļojamas līdz pilnām desmitdaļām tādā kārtā, ka daļas mazākas par 0,05 atmetamas, bet līdzīgas vai lielākas skaitāmas par pilnu desmitdaļu (0,1).

7. Atbildību par piegādāšanas termiņa neieturēšanu, kas nosacīta Dzelzceļu likuma 118. pantā, nes pārvadāšanā piedalījušies dzelzceļi proporcionāli nosebojumiem, kādi pielasti uz katra dzelzceļa, sūtījumu pārvadājot.

Pie 62. panta.

Svara noteikšanas veidi.

1. Pārvadājamiem sūtījumiem, kuŗi, saskaņā ar tarifa nosacījumiem, iekraujami ar dzelzceļu līdzekļiem, svaru nosaka izsūtīšanas stacija. Turpretim, ar nosūtītāja līdzekļiem iekraujamo preču svaru nosaka un uzrāda preču zīmē pats nosūtītājs; dzelzceļi šādu preču sūtījumu svaru noteic tikai tad, ja nosūtītājs to uzdevis dzelzceļiem ar ierakstījumu preču zīmē.

Ja izsūtīšanas stacijā vagonu svaru nav, tad ar atsevišķu sūtījumu aizņemtā vagona (platformas) kravas svaru noteic, izsūtīšanas stacijas uzdevumā, ar vagonu svāriem apgādātā ceļa virzienā tuvākā starpstacija, bet ja tādas pa ceļam nav — gala stacija.

Ja starpstacijā vai gala stacijā nav vagonu svaru vai tie nedarbojas, sūtījuma kravas svara noteikšanu izdara izsūtīšanas stacija, saskaņā ar šo noteikumu 2. punktu.

Piezīme. Pārvadājot sūtījumus no tām stacijām, kuŗas preču pieņemšanu izdara vilcienu virskondukti, sūtījumu svaru, ja tas, saskaņā ar tarifu nosacījumiem, ir jānosaka dzelzceļiem, nosaka sūtījumu gala stacijas. Uz Liepājas-Aisungas, Sītas-Burzavas-Rēzeknes I, Pakalniņu-Kūdupes un Ventspils-Virpes-Dundagas līnijas nosūtāmos sīksūtījumus un bagāžu no pieturas punktiem, kur nav svaru un personāla, sver virskonduktors uz decim. svāriem, kas novietoti vilciena vagonā.

2. Dzelzceļi var noteikt pārvadāšanai pieņemto preču svaru ar vienu no sekojošiem paņēmieniem:

- nosverot uz parastiem (decimāl-, simtdaļu, vezumu vai vagonu) svariem visus ar vienu preču zīmī pārvadāšanai nodotos preču gabalus,
- nosverot tikai dažus (pēc stacijas darbinieka izvēles) atsevišķā preču zīmē uzrādītus viena lieluma un vienas šķirnes preču gabalus (piem., miltu maisus) un pareizinot viena gabala vidējo smagumu ar gabalu kopskaitu,
- nosverot uz vagonu svariem vagonu ar viņā sagāztā vai salietā veidā iekrautām precēm, pie kam pirms tādu preču iekraušanas vai pēc viņu izkraušanas jāpārbauda tukša vagona svars (tara),
- izmērojot vagona vai cisternas tilpumu vai izzinot zināmas tilpuma vienības (piem., 1 cbm vai 1 litra) vidējo svaru katrai atsevišķai preču šķirnei, ko pārāk nosverot par mērogu pieņemto preces daudzumu un pēc tā aprēķinot visa sūtījuma svaru,
- aprēķinot zināmas preces svaru pēc vagonā iekrauto rindu apmēra un vairuma, saskaņā ar Dzelzceļu virsvaldes izstrādātām apmēra un svara tabulām.

Vienā no augstāk uzrādītiem paņēmieniem noteiktais sūtījuma svars ierakstāms preču zīmē un tās duplikātā, ja pēdējais ir dzelzceļu rīcībā.

3. Preču svaru noteicot, jāievēro sekošie noteikumi:

- ja preces sver uz parastiem stacijas svariem (decimāl- vai simtdaļu), tad sūtītāja pienākums ir viņas uzlikt uz svariem un pēc nosvēšanas novietot dzelzceļu darbinieku ierādītā vietā, bet ja preces tūlī jāiekrauj vagonā, tad viņas jānogādā no svariem vagonā ar sūtītāja vai dzelzceļu līdzekļiem, skatoties pēc tā, ar kā līdzekļiem, saskaņā ar spēkā esošiem noteikumiem, jāizdara iekraušana, un
- ja preces sver uz vezumu svariem, tad sūtītāja pienākums pajūgu līdz ar precī nogādāt uz svariem un pēc nosvēšanas preces no vāģiem izkraut un novietot dzelzceļu darbinieka norādītā vietā, bet ja preces tūlī jāiekrauj vagonā, tad tās jānogādā no vezuma vagonā ar sūtītāja vai dzelzceļu līdzekļiem, skatoties pēc tā, ar kā līdzekļiem, saskaņā ar spēkā esošiem noteikumiem, jāizdara iekraušana.

Pie 67. panta.

Veduma maksas un papildu maksājumu iekasēšana.

Veduma maksu un papildu maksājumus par precēm, par kuŗām, saskaņā ar preču tarifa II daļu, tie jāsamaksā izsūtīšanas stacijā, uz preču sūtītāju vēlēšanos var pārvest arī uz sūtījuma gala staciju, izņemot vienīgi zemāk uzskaitītās preces, kuŗas nosūtot, minētie maksājumi arvien iekasējami pie preces nosūtīšanas un proti: sēnes un šampinjonus, svaigus (I kat. 9. gr.); paniņas un suliņas (III kat.); meža dzīvniekus un zverus, kā arī zvernicas (IV kat. 3. gr.); visādas zivis, dzīvus un svaigus, laikā no 1. aprīļa līdz 1. oktobrim; ikrus, apvaislotus un zivju mazuļus, dzīvus kā arī vēžus (IV kat. 4. gr.); svaigus dzīvniekus, iekšas, kuņģus, plūšus, pūšļus, zarnas — laikā no 1. aprīļa līdz 1. oktobrim; asinis, čaumalas vēžu un citus svaigus dzīvnieku atkritumus (V kat. 2. gr.); gaļu un kautus dzīvniekus un putnus, svaigus — laikā no 1. aprīļa līdz 1. oktobrim (V kat. 3. gr.); čaumalas, olu (V kat. 6. gr.); pūkas (pišļi), dzūtas, kaņepāju un linu, kā arī spalvas (VII kat. 1., 2. un 4. gr.); ledu un ūdeni, vienkāršu (IX kat. 4. gr.); saknes, skaidas, zarus un žagarus (X kat. 1. grupa C nod.); bērzus (meijas), eglītes, lapas, puķes, pumpurus un ziedus (X kat. 2. gr.); klūdziņas, krūmus un rīkstes (X kat. 3. gr.); meldrus, niedras un stādus (X kat. 5. gr.); kastes un mucas, lietotas, arī kā atpakājsūtāmo taru (XI kat. 1. gr.); maisus un mašas, pelešku (lūkskiedru), lietotas, arī kā atpakājsūtāmo taru (XI kat. 2. gr.); izkārņījumus (XVI kat. 3. gr.); pelnus, miroņus un šķirstus ar miroņiem (XX kat.).

Nosūtot minētās preces, kā arī citus sūtījumus no stacijām un pieturas vietām, kuŗās nav pastāvīga stacijas personāla un preču pieņemšanu izdara vilciena virskonduktors, veduma maksu un papildu maksājumi arvien iekasējami gala stacijā. Turpretim, nosūtot uz šīm stacijām vai pieturas vietām sūtījumus, minētie maksājumi arvien iekasējami izsūtīšanas stacijā.

Pie 71.—78. pantiem.

Precēm uzliktās pēcmaksas.

1. Uzliktot precēm pēcmaksu (Dzelzceļa likuma 71. p.), pēcmaksas apliecībā dzelzceļam jāuzrāda: preces nosūtītājs, uz kādu sūtījumu pēcmaksa uzlikta un uzliktās pēcmaksas summas lielums.

Uz kredīta pārvadājamām mantām, kuŗas pārvadā uz pieteikumu pamata, uzlikt pēcmaksas nav atļauts.

2. Par pēcmaksas summas palielināšanu vai pazemināšanu jāatzīmē preču zīmē un pēcmaksas apliecībā, bet par pēcmaksas summas palielināšanu bez tam arī preču zīmes duplikātā.

3. Prece, kuŗai uzlikta pēcmaksa, izdodama tās saņēmējam tikai pēc pilnas pēcmaksas summas iemaksas.

4. Ja preces nosūtītāja paziņojums par pēcmaksas pamazināšanu vai pilnīgu atcelšanu saņemts gala stacijā pēc preces izdošanas un pilnas preču zīmē uzrādītās pēcmaksas summas iekasēšanas, tad dzelzceļi iekasēto pēcmaksas summu izmaksā tai personai, kuŗai par labu pēcmaksa pirmēji bija uzlikta.

5. Pēcmaksas apliecības nozaudēšanas gadījumā dzelzceļi izmaksā pēcmaksas uz izsūtīšanas stacijai iesniegtā rakstiska paziņojuma pamata par pēcmaksas apliecības pazaudēšanu, pieturoties Dzelzceļu likuma 73. līdz 76. p. nosacījumiem.

6. Paziņojumu par pēcmaksas apliecības pazaudēšanu, kuŗa izdota uz vārdu, var iesniegt tikai tā persona, uz kuŗas vārdu pazaudētā apliecība izdota. Šādos paziņojumos iesniedzējam pēc iespējas sīki jāapzīmē pazaudētā pēcmaksas apliecībā uzrādītās ziņas, kā arī savs vārds, uzvārds un dzīves vieta un paziņojums jāapliecina ar savu parakstu, kuŗš parastā kārtā jāapstiprina. Pēcmaksu šādos gadījumos izmaksā ne agrāk par Dzelzceļu likuma 73., 74. un 75. p. paredzēto laiku šo summu izmaksai.

7. Paziņojums par pēcmaksas apliecības pazaudēšanu, kuŗa izdota uz „uzrādītāju”, pieņemams no katras personas ar noteikumu, ka šai personai paziņojumā jāuzrāda 6. p. noteiktās ziņas un bez tam vēl — kādā ceļā, no kā un kad viņa ieguvusi par pazaudētu uzdotu pēcmaksas apliecību un kādos apstākļos tā pazaudēta. Paziņojumam pievienojama tā iesniedzēja personas apliecība.

Ja pēc tam sešu mēnešu laikā, skaitot no Dzelzceļu likuma 73., 74. un 75. p. pēcmaksas izmaksai paredzētā laika (10 dienas), izsūtīšanas stacijai nav iesniegta pēcmaksas apliecība, par kuŗas pazaudēšanu ziņots, tad minētā stacija pēcmaksu izmaksā paziņojuma iesniedzējam.

Ja par vienu un to pašu pēcmaksas apliecību iesniegti divi vai vairāki paziņojumi par tās pazaudēšanu, tad jautājumu, kuŗam no paziņojumu iesniedzējiem tiesība saņemt pēcmaksu, izšķir tiesas ceļā.

8. Ja pēc paziņojuma iesniegšanas par pēcmaksas apliecības pazaudēšanu, kuŗa izdota uz „uzrādītāju”, kāda persona uzrāda šādu par pazaudētu uzdotu apliecību un no preču saņēmēja iekasētā pēcmaksas summa vēl nav izmaksāta, tad iekasēto pēcmaksu izmaksā apliecības uzrādītājam, pieprasot no pēdējā personas apliecību un dzīves vietas uzrādīšanu.

Turpretim, ja pēcmaksa jau izmaksāta paziņojuma iesniedzējam, ievērojot 6. un 7. p. uzrādīto kārtību, tad šāda apliecība vairs nedod tiesību no dzelzceļiem pieprasīt pēcmaksas izmaksu.

9. Sīkākas instrukcijas par šo noteikumu piemērošanas un dzīvē izvešanas kārtību izstrādā Dzelzceļu virsvalde.

10. Pēcmaksu operācijas izdarāmas visās valsts dzelzceļu krievu (1524 mm), normāl (1435 mm), pievedceļu (750 mm) un lauku (600 mm) platuma ceļu, kā arī privāto Valmieras pievedceļa un Liepājas-Aizputes dzelzceļa stacijās, kuŗas atvērtas visām komercoperācijām, izņemot sekošas, komercoperācijām atvērtas lauku ceļu un Valmieras pievedceļa stacijas:

- Jēci, 2. Bārta, 3. Plintiņi, 4. Jaunvāle, 5. Zilaiskalns.

Pie 79. panta.

1. Preču kraušanas operāciju izvešana.

1. Preču īpašniekiem, viņu kalpotājiem un strādniekiem jāpadodas visiem dzelzceļu kraušanas operāciju pareizas izvešanas uzraudzībai nozīmēto darbinieku likumīgiem prasījumiem un aizrādījumiem par preču iekraušanu vai izkraušanu.

2. Preces iekraujot vagonā, stingri jāraugās:

- ka viņas svara ziņā būtu novietotas vienmērīgi pa visu vagonu grīdas platību,
- ka nelietotu asus ākus vai citus līdzīgus priekšmetus, kas varētu bojāt sūtījuma iesaiņojumu (taru),
- ka sūtījuma svars nepārsniedz vagona celtspēju,
- ka atklātos vagonos (uz platformām un pusvagonos) pārvadājamo preču apmērs ietur gabarītā apzīmētās robežas.

3. Atklātos (nesegtos) vagonos pārvadājamo sūtījumu nostiprināšanai vajadzīgie visāda veida materiāli, kā: ķēdes, virves, naglas, stiepuļes, starpkoki, starpdēļi, ķīļi, atbalsti, uzjūmti, skrūves, sāntuļi, stāvtuļi u. t. t., jāapgādā preču īpašniekam uz savu rēķinu. Ja izlabojot sūtījuma nostiprinājumu vai sūtījumu pārkraujot, nostiprināšanas darbus izdara dzelzceļi, tad preču īpašniekam jāatbildina kravas nostiprināšanai izlietojamo materiālu vērtība. Šādā gadījumā jāpasastāda akts, kuŗā jāuzrāda nostiprināšanai izlietojamo materiālu nosaukums, daudzums un vērtība.

Tāpat arī attiecīgu preču pārsegšanai vajadzīgie brezenti (pārsegi) ar pienācīgiem saišķiem jāapgādā preču nosūtītājam.

Visus minētos priekšmetus gala stacija izdod sūtījuma saņēmējam reizē ar precī.

4. Ja sūtījumu iekraušanai vagonos, nostiprināšanai pa pārvadāšanas laiku vai izkraušanai ir nepieciešami kādi speciāli ierīki, tad tādas pagatavo, uzstāda un noņem preču īpašnieks ar saviem līdzekļiem un uz savu rēķinu, nebojājot pie tam vagonus.

5. Minētie ierīki, ja tādi seko sūtījumam, jāieraksta preču zīmē un preču zīmes duplikātā un jāizdod sūtījuma saņēmējam kopā ar precī.

Tāpat jāatzīmē preču pārvadājuma dokumentos sūtījuma īpašniekam piederošie brezenti.

6. Par vagonu un citu dzelzceļiem piederošu lietu vai ietaišu bojājumu, iekraujot vai izkraujot, preču īpašniekam jāsamaksā dzelzceļiem nodarītie zaudējumi viņu patiesos apmēros. Tāpat preču īpašniekam jāatbildina dzelzceļu zaudējumi, kas cēlušies vagoniem ceļā esot un kuŗiem par cēloni bijuši: nepareiza preču iekraušana, viņu pārsvars virs vagona celtspējas, preču īpašības, nepietiekošs iesaiņojums u. t. t.

Visos augstāk minētos gadījumos jāpasastāda īpašs akts ar sīkiem bojājumu un zaudējumu uzrādījumiem.

II. Preču iekraušanas un izkraušanas laiks.

1. Preču iekraušanai ar preču īpašnieku līdzekļiem, izņemot 4., 6. un 7. p. minētos sūtījumus, jānodod pēc vagona padošanas preču iekraušanai noteiktā vietā: uz krievu un normāla platuma ceļiem un pievedceļiem — iekraušanai noteiktā laika tuvākās 6 stundas, bet uz lauku ceļiem šāda laika tuvākās 3 stundas.

2. Preču izkraušanai ar preču īpašnieku līdzekļiem, izņemot 4., 5., 6. un 7. p. minētos sūtījumus, jānodod pēc vagona padošanas izkraušanai noteiktā vietā: uz krievu un normāla platuma ceļiem un pievedceļiem — izkraušanai noteiktā laika tuvākās 6 stundas, bet uz lauku ceļiem — šāda laika tuvākās 3 stundas.

Ja prece pienākusi laikā, kad preču kantoņi slēgti vai kad to darbība pārtraukta, un vagoni pirms preču kantoņa atvēršanas resp. darbības uzsākšanas padoti izkraušanai noteiktā vietā, tad izkraušanai dodamās stundas skaitāmas no preču kantoņa atvēršanas resp. darbības uzsākšanai noteiktā laika.

1. piemērs: sūtījums pienācis plkst. 12.10 stacijā, kuŗā ir pusdienas pārtraukums no plkst. 12 līdz plkst. 13, un padots izkraušanai plkst. 12.50; izkraušanas laiks skaitāms no preču kantoņa atvēršanas brīža — plkst. 13, turpretim, ja sūtījums būtu pienācis plkst. 11.30, tad izkraušanas laiks būtu skaitāms no padošanas brīža — plkst. 12.30.

Ja vagoni padots iekraušanas vai izkraušanas vietā tādā laikā, kad kraušanas operācijas nenotiek, tad kraušanas laiks skaitāms no tuvākā kraušanas operācijām noteiktā laika sākuma.

Ja ar saņēmēja līdzekļiem kraujamu vagonu iesāk iekraut vai izkraut, bet vagona padošanas dienā neiznāk kraušanas operācijām dodamā laika 6 stundas, tad izņēmuma gadījumos var atļaut, neņemot maksu par vagonu aizturēšanu, kraušanai izlietot starplaiku starp kraušanai dodamā laika sākumu vagona padošanas dienā un beigām nākošā darbdienu, t. i. var atļaut izlietot starplaiku, kad kraušanas operācijām nav jānotiek.

2. piemērs: vagoni padots izkraušanai sestdienā plkst. 10, atbrīvots tai pašā dienā plkst. 20.30. Līdz kraušanas operācijām noteiktā laika beigām (plkst. 15) neatliek 6 stundas, bet 1 stunda iztrūkst, kas pārņemama uz nākošo darbdienu. Tā kā vagoni atbrīvoti līdz izkraušanai dodamā laika beigām — pirmdienai plkst. 9, tad maksa par vagona aizturēšanu nav ņemama, kaut gan faktiski kraušana ilgusi — 10½ stundas.

3. piemērs: kraušana iesākta sestdienā plkst. 11, turpināta arī pēc kraušanas operācijām noteiktām stundām — pēc plkst. 15 un beigta pirmdienā plkst. 9.30, tā ka kraušanas operācijām noteiktā laikā sestdienā no plkst. 11 līdz plkst. 15 iznāk . . . 4 stundas un pirmdienā no plkst. 8 līdz plkst. 9.30 iznāk . . . 1½ stundas

Kopā . . . 5½ stundas,

kraušanas operācijām noteiktā laikā 6 stundas nav izmantotas un maksa par vagonu aizturēšanu nav ņemama, jo starplaiks starp oficiālā kraušanas laika beigām vienā dienā un tā sākumu otrā dienā minētās 6 stundās nav ieskaitāms.

Turpretim gadījumos, ja vagona padošanas dienā kraušanas operāciju izvešanai dodamā laikā iznāk 6 stundas, bet kraušanas operācijas šī laikā nav pabeigtas, tad vagonu aizturēšanas laikā ieskaitāms arī tas laiks, kad šīs operācijas oficiāli nav izdarāmas, pilnīgi neatkarīgi no tā, vai vagoni aizturēti, preču īpašnieka līdzekļiem veicamos kraušanas darbus izdarot vai neizdarot.

4. piemērs: kraušanu iesāk sestdienā plkst. 8, pabeidz tai pašā dienā plkst. 18, tā ka kraušanai dodamais laiks (6 stundas) izbeidzas plkst. 14, vagoni aizturēti virs noteiktā kraušanas laika 4 stundas, t. i. 1 stundu — oficiāli noteiktajā kraušanas laikā (līdz plkst. 15) un 3 stundas — ārpus šīm operācijām noteiktā laikā (no plkst. 15 līdz 18). Maksa par vagona aizturēšanu šī gadījumā jāņem kā par aizturēšanas pirmo dienu.

5. piemērs: kraušanu iesāk sestdienā plkst. 9, pabeidz tai pašā dienā plkst. 21. Kraušanai dodamais laiks (6 stundas) izbeidzas reizē ar oficiāli noteiktā kraušanas laika beigām — plkst. 15, vagoni aizturēti virs noteiktā kraušanas laika vēl 6 stundas.

(Turpmāk beigas.)

Satiksmes ministrs B. Einbergs.

Dzelzceļu galvenais direktors K. Bjodnieks.